

Inhoudsopgave hoofdstuk 8 Kajuitjacht en Zeezeilen

8.0	Algemeen CWO-Kajuitjachtzeilen-/Zeezeilen lijnen.....	2
8.1	Richtlijnen voor toetsing	3
8.2	Kruisverbanden Kielboot-, Kajuitjacht- en Zeezeildiploma's	4
	Aanbevolen literatuur:.....	4
8.3	Diploma Kajuitjachtzeilen I/Zeezeilen I	5
8.3.1	Eisen praktijk	5
8.3.2	Eisen theorie.....	5
8.3.3	Toelichting op de praktijk-eisen	6
8.3.4	Toelichting op de theorie-eisen	8
8.4	Diploma Kajuitjachtzeilen II	9
8.4.1	Eisen praktijk	9
8.4.2	Eisen theorie.....	9
8.4.3	Toelichting op de praktijk-eisen	10
8.4.4	Toelichting op de theorie-eisen	13
8.5	Diploma Kajuitjachtzeilen III	15
8.5.1	Eisen praktijk	15
8.5.2	Eisen theorie.....	15
8.5.3	Toelichting op de praktijk-eisen	16
8.5.4	Toelichting op de theorie-eisen	19
A15	Verboden voor zeilschepen.....	21
8.6	Diploma Kajuitjachtzeilen IV.....	23
8.6.1	Eisen praktijk	23
8.6.2	Eisen theorie.....	23
8.6.3	Toelichting op de praktijk-eisen	24
8.6.4	Toelichting op de theorie-eisen	28
A15	Verboden voor zeilschepen.....	30
8.7	Diploma Zeezeilen II.....	32
8.7.1	Eisen praktijk	32
8.7.2	Eisen theorie.....	32
8.7.3	Toelichting op de praktijk-eisen	33
8.7.4	Toelichting op de theorie-eisen	36
A15	Verboden voor zeilschepen.....	38
8.8	Diploma Zeezeilen III.....	40
8.8.1	Praktijk-eisen	40
8.8.2	Eisen theorie.....	41
8.8.3	Toelichting op de praktijk-eisen	42
8.8.4	Toelichting op de theorie-eisen	46
A15	Verboden voor zeilschepen.....	48
8.9	Diploma Zeezeilen IV	51
8.9.1	Eisen praktijk	51
8.9.2	Eisen theorie.....	52
8.9.3	Toelichting bij de praktijk-eisen	53
8.9.4	Toelichting op de theorie-eisen	58
A15	Verboden voor zeilschepen.....	60
8.10	Instructeur 2 Kajuitjacht en Zeezeilen	63
8.11	Instructeur 3 Kajuitjachtzeilen	63
8.12	Instructeur 3 Zeezeilen.....	63
8.13	Instructeur 4 Kajuitzeilen	64
8.14	Instructeur 4 Zeezeilen.....	64

8.0 Algemeen CWO-Kajuitjachtzeilen-/Zeezeilen lijnen

Diploma Kajuitjachtzeilen I/Zeezeilen I

Het CWO-diploma Kajuitjachtzeilen I/Zeezeilen I is bestemd voor personen van 16 jaar of ouder, die onder verantwoordelijkheid van de schipper als bemanningslid op (zeegaande) kajuitzeiljachten kunnen functioneren.

Diploma Kajuitjachtzeilen II

Dit diploma is bedoeld voor personen die blijk hebben gegeven de bij de diploma-eisen vermelde functies als zelfstandig schipper te kunnen uitvoeren onder gunstige omstandigheden op stilstaand water.

Diploma Kajuitjachtzeilen III

Dit diploma is bedoeld voor personen die blijk hebben gegeven de bij de diploma-eisen vermelde functies te kunnen uitvoeren als schipper van een kajuitzeiljacht op binnenwateren. Zij moeten onder omstandigheden tot 6 Beaufort, zelfstandig, veilig en verantwoord kunnen varen en manoeuvreren op stilstaand en stromend water (incl. Zeeuwse stromen en Wadden). Hij/zij moet hierbij leiding kunnen geven aan de bemanning aan dek en zelfstandig kunnen navigeren.

Diploma Kajuitjachtzeilen IV

Dit diploma is bedoeld om de eigen vaardigheid van een kajuitzeiljachtinstructeur A te testen dan wel voor personen die als schipper van een kajuitzeiljacht op binnenwateren onder alle omstandigheden verantwoord moet kunnen varen en manoeuvreren. Men moet kunnen varen op stilstaand en stromend water incl. Zeeuwse stromen en Wadden. Daarnaast moet men leiding kunnen geven aan de bemanning en zelfstandig navigeren. Hij/zij draagt onder alle omstandigheden de eindverantwoordelijkheid voor schip en bemanning, ook in juridische zin. De vereiste ervaring voor dit diploma is 250 mijl na het behalen van diploma Kajuitjachtzeilen III.

Diploma Zeezeilen II

Dit diploma is bedoeld voor personen die blijk hebben gegeven de bij de diploma-eisen vermelde functies onder verantwoordelijkheid van de schipper te kunnen uitvoeren als bemanningslid van een zeegaand zeiljacht. Zij moeten in staat zijn zelfstandig manoeuvres uit te voeren onder eenvoudige omstandigheden.

Diploma Zeezeilen III

Dit diploma is bedoeld voor personen die blijk hebben gegeven de bij de diploma-eisen vermelde functies te kunnen uitvoeren als 'Dayskipper' (een schipper die verantwoording kan dragen voor dagtochten langs de kust) op een zeegaand zeiljacht onder omstandigheden tot 6 Beaufort. Hij/zij wordt geacht zelfstandig, veilig en verantwoord te kunnen varen, manoeuvreren en navigeren op dagtochten langs de kust. De vereiste ervaring voor dit diploma is 750 mijl, waarvan minimaal 250 mijl na het behalen van diploma Zeezeilen II.

Diploma Zeezeilen IV

Dit diploma is bedoeld om de eigen vaardigheid van een zeezeilinstructeur A te testen dan wel voor personen die blijk hebben gegeven onderstaande functies te kunnen uitvoeren als 'Coastal skipper' (een schipper die verantwoording kan dragen voor meerdaagse tochten, oversteken en nachttochten) op een zeegaand zeiljacht.

Hij/zij moet in principe onder alle omstandigheden zelfstandig, veilig en verantwoord kunnen varen en manoeuvreren op zee. Daarnaast moet men kunnen leiding geven aan de bemanning, navigeren en de tocht voorbereiden. Hij/zij draagt onder alle omstandigheden de eindverantwoordelijkheid voor schip en bemanning, ook in juridische zin. De vereiste ervaring voor dit diploma is totaal 1 000 mijl, waarvan minimaal 250 mijl na het behalen van diploma Zeezeilen III.

8.1 Richtlijnen voor toetsing

Bij vaarscholen wordt de beoordeling voor de niveaus I, II en III door een CWO-Instructeur 3 verricht. Niveau IV wordt alleen beoordeeld door een CWO-Instructeur 4. Bij verenigingen wordt de beoordeling verricht door een beoordelingsgemachtigde. De niveaus die door de beoordelingsgemachtigde mogen worden beoordeeld en de diploma's die mogen worden uitgegeven, staan in het reglement van de beoordelingsmachtiging.

Om in het bezit te komen van een diploma Kajuitjachtzeilen/Zeezeilen I, II, III en IV wordt de kandidaat beoordeeld op de genoemde praktijk- en theorie-eisen. De beoordeling geschiedt aan de hand van een vorderingenstaat waarop de bevindingen van de examinerator/beoordelingsgemachtigde worden bijgehouden. Voor alle punten moet een voldoende worden gescoord. Indien een kandidaat niet op alle punten voldoende scoort, kunnen de onderdelen waarop onvoldoende is gescoord bij een volgende beoordeling opnieuw worden beoordeeld. Alle voldoende (per niveau) moeten binnen hetzelfde kalenderjaar na de eerste voldoende behaald zijn. Voor de theorie-onderdelen geldt een geldigheids termijn van 18 maanden.

Ter nadere toelichting is hier aan toegevoegd dat de beoordeling op twee manieren kan plaatsvinden en wel:

- Tijdens een vaartocht: waarbij instructie en beoordeling al of niet gescheiden plaatsvinden.
- Tijdens aparte toetsingsvaartochten: waarbij één of meer kandidaten uitsluitend beoordeeld worden.

De beoordelingsgemachtigde/examinator geeft aan de CWO door wanneer er vanuit welke havens vaartochten plaatsvinden die gericht zijn op het behalen van het diploma Kajuitjachtzeilen III en IV en Zeezeilen III en IV. Ook toetsingsvaartochten hiervoor moeten door de beoordelingsgemachtigde/examinator aan de CWO gemeld worden met opgave van de kandidaten. De opgave vindt plaats via een aanmeldingsformulier CWO-examen. Dit om de mogelijkheid te scheppen dat de CWO een gecommiteerde stuurt ter controle van de beoordeling.

De schepen waarop de beoordeling plaatsvindt, moeten aan de door de CWO gestelde eisen voldoen (een schip van een kandidaat kan ook dienen als beoordelingsschip). In de praktijk zal de beoordelingsprocedure als volgt verlopen:

- De kandidaat meldt zich, al of niet via het secretariaat van de CWO, bij een CWO opleidingslocatie.
- Als de kandidaat beoordeeld wenst te worden, maakt hij dat bij de betrokken examinerator/beoordelingsgemachtigde kenbaar. De examinerator/beoordelingsgemachtigde kan in deze ook zelf suggesties doen.
- De beoordelingsgemachtigde/examinator doet aan de CWO opgave van de plaats en het tijdstip van de beoordelingen zodat de CWO controle kan laten uitvoeren door een gecommiteerde. Bij een aparte toetsingsvaartocht geldt meldingsplicht naar de CWO met opgave van de kandidaten.
- De onderdelen waarvoor een voldoende is behaald, tekent de examinerator/ beoordelingsgemachtigde aan op de vorderingenstaat. Als alle onderdelen op een vorderingenstaat als voldoende zijn beoordeeld, wordt het diploma door de CWO-opleidingslocatie uitgereikt.
- Voor het verkrijgen van de diploma's Kajuitjachtzeilen IV, Zeezeilen III en Zeezeilen IV zijn naast een afgetekende vorderingenstaat ook andere diploma's/certificaten vereist. De vorderingenstaat wordt vervolgens naar het secretariaat van de CWO gestuurd tezamen met kopieën van de andere benodigde bescheiden. Het CWO-secretariaat verstrekt daarna het desbetreffende diploma.

8.2 Kruisverbanden Kielboot-, Kajuitjacht- en Zeezeildiploma's

Ook met andere CWO-diploma's kan men instromen op een aantal plaatsen in de lijnen voor Kajuitjachtzeilen en Zeezeilen. De benodigde aanvullingen worden in het navolgende overzicht gegeven.

Behaald diploma Kielboot I Kielboot I Kajuitjachtzeilen I	Instappen op Kajuitjachtzeilen II Zeezeilen II Zeezeilen II	Extra module punten 15 t/m 21 Kj I punten 14 t/m 22 Zz I punt 14 en 22 Zz I
Kielboot II Kajuitjachtzeilen II	Kajuitjachtzeilen II Zeezeilen II	punten 15 t/m 21 Kj I
Kielboot III Kajuitjachtzeilen III 14 t/m 17 Zz II	Kajuitjachtzeilen II Zeezeilen II	eenvoudige navigatie uitbreiden 1,12,13 Zz II en
Kielboot IV Kajuitjachtzeilen IV	Kajuitjachtzeilen II Zeezeilen II	eenvoudige navigatie

Aanbevolen literatuur:

Leidraad voor kajuitjachtzeilers	Richard Vooren, Uitgeverij Het Goede Boek, derde druk 2001, ISBN 90 240 0648 1
Cursusboek Klein vaarbewijs	ANWB/KNWV/KMMC/NWB, ANWB Media, elfde druk 2001, ISBN 90 18 01 348 X
Cursusboek Marifonie	KNWV/ANWB/KNMC, ANWB Media, achste herziene druk 1998, ISBN 90 180 085 24
Kustnavigatie	Toni Rietveld, Adelbert van Groeningen, Uitgeverij Hollandia, zesde herziene druk 1999, ISBN 90 6410 344 5
Leerboek "Ik Navigeer" Examenbundel TKN CD rom TKN	Stichting Amsterdams Naviagatie Instituut KNWV waterwinkel KNWN waterwinkel

8.3 Diploma Kajuitjachtzeilen I/Zeezeilen I

Het CWO-diploma Kajuitjachtzeilen I/Zeezeilen I is bestemd voor personen van 16 jaar of ouder, die onder verantwoordelijkheid van de schipper als bemanningslid op een kajuitzeiljacht/zeezeiljacht de kennis en vaardigheid bezitten zoals in de onderstaande eisen is beschreven.

8.3.1 Eisen praktijk

1. Vaarklaar maken van het schip en controleren van het schip
2. Lijnbehandeling (knopen, steken omgaan met lieren en spinnakerboom)
3. Communicatie afspraken
4. Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen, reven (geen vliegende voorzeilen)
5. Sturen (ook op het kompas)
6. Stand en bediening van de zeilen
7. Aan dek werken
8. Overstag gaan, laveren
9. Gijpen (ook met de bulletalie)
10. Afvaren van hogerwal, langswal
11. Aankomen aan hogerwal, langswal
12. Afmeren
13. Toepassen van de reglementen
14. Bedienen van de motor
15. Manoeuvreren met de motor
16. Gebruik navigatie-instrumenten
17. Gebruik (veiligheids)uitrusting
18. Gebruik van kaart en almanak
19. Jachtetiquette en zorg voor het schip

8.3.2 Eisen theorie

1. Scheepsonderdelen
2. Werking van de motor
3. Theoretische beginselen van het zeilen en sturende werking van de zeilen
4. Beginselen van het manoeuvreren op de motor
5. Reglementen
6. Inrichting van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)

8.3.3. Toelichting op de praktischeisen

1. **Vaarklaar maken en controleren van het schip**
Het schip klaar maken om uit te varen. Zeilen klaar om te hijsen, vallen, lieren en schoten gebruiksklaar, lij-ogen op de juiste plaats. Benedendeks alles vastzetten en afsluiters dichtdoen.
2. **Lijnbehandeling (knopen, steken, omgaan met lieren en spinnakerboom)**
Het omgaan met lijnen die op lieren zijn belegd en het maken van de juiste knopen waar dit vereist is. Verder het aanbrengen van een bulletalie en het zetten van de spinnakerboom.
3. **Communicatie-afspraken**
Ervoor zorgdragen dat ieder lid van de bemanning weet hoe de communicatie aan boord verloopt.
4. **Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen en reven**
Op de juiste wijze hijsen en strijken van de zeilen. Omgaan met kraanlijn, giekneerhouder, zeilbandjes, halstalie en voorlijk, onderlijkstrekker en reguleerlijntjes. Inzicht hebben in de manier waarop zeil gewisseld c.q. gereefd wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten.
5. **Sturen(ook op kompas)**
Het schip met behulp van zeilen en roer een rechte koers en bochten kunnen laten varen. In zicht van boeien/bakens in een vaargeul kunnen sturen. Sturen op de zeilen (hoog aan de wind en voor de wind de koers aan de zeilstand kunnen aanpassen). Op geleidelijnen en -lichten zowel onder zeil als op de motor kunnen sturen. In staat zijn een kompaskoers te sturen zonder al te veel koerscorrecties
6. **Stand en bediening van de zeilen (ook oploeven en afvallen)**
Het zodanig instellen van de zeilen dat deze optimaal staan voor de invalshoek van de wind, alsmede het aanpassen van de zeilen bij koersveranderingen.
7. **Aan dek werken**
In staat zijn aan dek te werken met gebruik van een looplijn.
8. **Overstag gaan, laveren**
Overstag gaan: Het door de wind brengen van het schip, waarbij ieder lid van de bemanning weet welke handeling van hem of haar wordt verwacht, zodat dit op een veilige en verantwoorde manier gebeurt met de daarbij behorende commando's.
Kruisen: Goed hoog aan de wind varende een bovenwinds gelegen punt bezeilen door middel van een of meerdere overstagmanoeuvres. Zonodig met gebruikmaking van een dwarspeiling.
9. **Gijpen (ook met bulletalie)**
Het op een verantwoorde manier overbrengen van grootzeil en fok op een voor de windse koers waarbij het hek van het schip door de wind draait, met de daarbij behorende commando's. Indien met bulletalie wordt gevaren dan dient deze op een ruime windse koers verwijderd te worden.
10. **Afvaren van hogerwal, langswal**
Inzicht hebben in de manier waarop afgevaren wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten.
11. **Aankomen aan hogerwal, langswal.**
Inzicht hebben in de manier waarop aangekomen wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten.
12. **Afmeren**
Inzicht hebben in het vastleggen van een jacht, langs een ander schip aan de wal of in een box, evenals het gebruik van trossen, springen en stootwillen.

13. **Toepassen van de reglementen**
Het in praktijk kunnen uitvoeren van de eenvoudige wijkregels van de reglementen.
14. **Bedienen van de motor**
Weten hoe de motor te kunnen starten en stoppen, plus vooruit, achteruit en gas geven/minderen. Controle koelwater, oliedruk, laadstroom.
15. **Manoeuvreren op de motor**
Het varen op de motor op open water en het aankomen en wegvaren in eenvoudige situaties en omstandigheden.
16. **Gebruik navigatie instrumenten**
Afleren van de aan boord aanwezige navigatie-instrumenten, voorbeeld log-, diepte- en windmeters.
17. **Gebruik (veiligheids)uitrusting en reddingsmiddelen**
Controle op waterdichtheid bij luiken, afsluiters en eventuele andere huiddoorvoeren. Weten hoe lenspomp, gasinstallatie, brandblussers, gasdetectoren, diverse afsluiters, hoofdschakelaar boordnet, navigatieverlichting, en dergelijke gebruikt en bediend moeten worden. Vooral ook de plaatsen weten waar het een en ander zich bevindt, incl. de EHBO-trommel. Bekend zijn met het gebruik van reddingsboeien, zwemvesten, werplijnen, veiligheidslijnen en -gordels, reddingslichten en reddingsvlot. Weten waar ze te vinden.
18. **Gebruik van kaart en almanak**
Het lezen van een kaart, afstanden afpassen, gebruik plotter en passer en het kunnen gebruiken van een almanak.
19. **Jachtetiquette en zorg voor het schip**
Respect tonen voor medewatersporters en hun eigendommen. Respect tonen voor het milieu. Het schip op orde houden. Zeilen netjes opdoeken. Vallen en landvasten opschieten. Stootwilen en landvasten en opruimen na het ontmeren. Kennis hebben van een juiste vlagvoering.

8.3.4 Toelichting op de theorie-eisen

1. **Scheepsonderdelen**

Op eigen boot en tuigage in de praktijk en op een tekening minstens 15 onderdelen bij de juiste naam kunnen noemen (naar keuze van de kandidaat). Op de tekening moeten duidelijk minstens 20 verschillende onderdelen voorkomen. Kunnen aangeven wat bedoeld wordt met de volgende termen: hoger wal, lager wal, bakboord, stuurboord, hoge- en lage zijde, loef- en lijzijde, in de wind, aan de wind, halve wind, ruime wind, voor de wind, oploeven, afvallen, overstag gaan, gijpen, kruisrak, killen van het zeil.

2. **Werking van de motor**

De functie weten van koelwater, smeerolie, wierfilter, dynamo, V-snaar, keerkoppeling, soort brandstof, accu, controle lampjes

3. **Theoretische beginselen van het zeilen, sturende werking van de zeilen.**

Aan kunnen geven hoe de stand van de zeilen moet zijn op verschillende koersen. De invloed kunnen uitleggen van het inhalen of uitvieren van de schoten op de sturende werking van de zeilen. Ook aan kunnen geven wat er gebeurt bij een onjuiste zeilstand.

4. **Beginnelen van het manoeuvreren op de motor**

Aan kunnen geven welke trossen en springen gebruikt moeten worden bij het aan- en ontmeren. Het wieleffect kunnen verklaren.

5. **Reglementen**

BPR: Zowel Zeezeilen als Kajuitzeilen

Weten welk reglement van toepassing is: BVA, SRTZ of BPR.

De volgende regels uit het Binnenvaartpolitiereglement kunnen toepassen:

1.01 lid A 3°	groot schip
1.01 lid A 4°	klein schip: alleen de bepaling over de lengte
1.04	Voorzorgsmaatregelen
1.05	Afwijking reglement
6.04 lid 2	Tegengestelde koersen: stuurboordwal
6.04 lid 3	Tegengestelde koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.17 lid 2	Kruisende koersen: stuurboordwal
6.17 lid 3	Kruisende koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.17 lid 6	Kruisende koersen: kleine zeilschepen onderling
6.17 lid 9	Kruisende koersen: zeil – spier – motor

De volgende regels uit de BVA kunnen toepassen (alleen voor zeezeilen):

Voorschrift 2	Verantwoordelijkheid
Voorschrift 3	Algemene begripsomschrijvingen
Voorschrift 5	Uitkijk
Voorschrift 6	Veilige vaart
Voorschrift 7	Gevaar voor aanvaring
Voorschrift 8	Maatregelen ter vermindering van aanvaring
Voorschrift 12	Zeilschepen
Voorschrift 18	Verantwoordelijkheden van schepen onderling

De volgende regels uit de SRTZ kunnen toepassen (alleen voor zeezeilen):

SRTZ artikel 3	Verantwoordelijkheid
SRTZ artikel 4	Voorzorgsmaatregelen

6. **Inrichtingen van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)**

Afhankelijk van het vaargebied de waterkaart, of de hydrografische kaart kunnen 'lezen'. Het herkennen van boeien. De hoofdstreken van het kompas op de kaart kunnen aangeven

8.4 Diploma Kajuitjachtzeilen II

Dit diploma is bedoeld voor personen die blijk hebben gegeven onderstaande functies als zelfstandig schipper te kunnen uitvoeren onder rustige omstandigheden op stilstaand water. De houder van het diploma kajuitjachten II is in staat het commando te voeren op een kajuitzeiljacht onder rustige omstandigheden bij de vaart op stilstaand water.

8.4.1 Eisen praktijk

1. Vaarklaar maken van het schip en controleren van het schip
2. Lijnbehandeling (knopen, steken omgaan met lieren en spinnakerboom)
3. Communicatie afspraken
4. Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen, reven (geen vliegende voorzeilen)
5. Sturen (ook op het kompas)
6. Stand en bediening van de zeilen
7. Aan dek werken
8. Overstag gaan, laveren
9. Gijpen (ook met de bulletalie)
10. Afvaren van hogerwal, langswal
11. Aankomen aan hogerwal, langswal
12. Afmeren
13. Toepassen van de reglementen
14. Bedienen van de motor
15. Manoeuvreren met de motor
16. Gebruik navigatie-instrumenten
17. Gebruik (veiligheids)uitrusting
18. Gebruik van kaart en almanak
19. Jachtetiquette en zorg voor het schip
20. Aankomen en afvaren van lagerwal
21. Man over boord manoeuvres
22. Bijliggen
23. Ankeren
24. Navigeren aan boord

8.4.2 Eisen theorie

1. Scheepsonderdelen.
2. Werking van de motor
3. Theoretische beginselen van het zeilen en sturende werking van de zeilen
4. Beginselen van het manoeuvreren op de motor
5. Reglementen
6. Inrichting van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)
7. Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord
8. Inzicht in waterdichtheid van het schip

8.4.3 Toelichting op de praktischeisen

1. **Vaarklaar maken en controleren van het schip**

Het schip klaar maken om uit te varen. Zeilen klaar om te hijsen, vallen, lieren en schoten gebruiksklaar, lij-ogen op de juiste plaats. Benedendecks alles vastzetten en afsluiters dichtdoen. Controle op de waterdichtheid van het schip alsmede de afsluiters onderdecks en controle van verstaging en borgpennen en lopend want bovendeks. Nalopen van schroefasdoorvoer, oliepeil, water en V-snaar van de motor. Inspectie veiligheidsvoorzieningen op aantal en geldigheidsdatum.

2. **Lijnbehandeling (knopen, steken, omgaan met lieren en spinnakerboom)**

Het omgaan met lijnen die op lieren zijn belegd en het maken van de juiste knopen waar dit vereist is. Verder het aanbrengen van een bulletalie en het zetten van de spinnakerboom.

3. **Communicatieafspraken**

Duidelijke afspraken kunnen maken, waarbij het maken van een plan, de verdeling van taken, het voorbereiden en de uitvoering aan de orde komen

4. **Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen en reven**

Op de juiste wijze hijsen en strijken van de zeilen. Omgaan met kraanlijn, giekneerhouder, zeilbandjes, halstalie en voorlijk, onderlijkstrekker en reguleerlijntjes. Inzicht hebben in de manier waarop zeil gewisseld c.q. gereefd wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten.

5. **Sturen(ook op kompas)**

Het schip met behulp van zeilen en roer een rechte koers en bochten kunnen laten varen. In zicht van boeien/bakens in een vaargeul kunnen sturen. Sturen op de zeilen (hoog aan de wind en voor de wind de koers aan de zeilstand kunnen aanpassen). Op geleidelijnen en -lichten zowel onder zeil als op de motor kunnen sturen. In staat zijn een kompaskoers te sturen zonder al te veel koerscorrecties

6. **Stand en bediening van de zeilen (ook oploeven en afvallen)**

Op alle koersen de zeilen zodanig instellen en trimmen dat deze optimaal staan voor de invalshoek van de wind, evenals het aanpassen van de zeilen bij koersveranderingen.

7. **Aan dek werken**

In staat zijn aan dek te werken met gebruik van een looplijn. Zonder begeleiding werkzaamheden uit kunnen voeren waarbij op het voordek en aan de mast moet worden gewerkt.

8. **Overstag gaan, opkruisen en opkruisen nauw vaarwater**

Overstag gaan: Het door de wind brengen van het schip, waarbij ieder lid van de bemanning weet welke handeling van hem of haar wordt verwacht, zodat dit op een veilige en verantwoorde manier gebeurt met de daarbij behorende commando's.

Opkruisen: Goed hoog aan de wind varende een bovenwinds gelegen punt bezeilen door middel van een of meerdere overstagmanoeuvres. Zonodig met gebruikmaking van een dwarspeiling.

Opkruisen nauw vaarwater: Het opkruisen in vaarwater met een breedte van 4 maal de bootslengte waarbij gebruik wordt gemaakt van de tactiek van de korte en lange slag, waarbij op de korte slag snelheid wordt gemaakt en op de lange slag hoogte wordt gewonnen, dusdanig dat te allen tijde een overstag mogelijk is.

9. **Gijpen**

Het op een verantwoorde manier overbrengen van grootzeil en fok op een voor de windse koers waarbij het hek van het schip door de wind draait, met de daarbij behorende commando's. Indien met bulletalie wordt gevaren dan dient deze op een ruime windse koers verwijderd te worden.

Gijpen kunnen vermijden: Indien de omstandigheden dit vereisen (bijv. ondiepte, golfhoogte en windsterkte) in staat zijn middels een overstag een gijp te vermijden, waarbij indien nodig met fok bak wordt gewerkt.

10. **Afvaren van hogerwal, langswal, uit een box**
Inzicht hebben in de manier waarop afgevaren wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten. Hierbij op een juiste wijze gebruik maken van trossen, springen, hulplijnen en stootwillen.
11. **Aankomen aan hogerwal, langswal, in een box.**
Inzicht hebben in de manier waarop aangekomen wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten. Hierbij op een juiste wijze gebruik maken van trossen, springen, hulplijnen en stootwillen. Aanleggen op een hogerwalsteiger door gebruik te maken van de wind en het afvaren hiervan door middel van het gebruik van springen.
12. **Afmeren**
Inzicht hebben in het vastleggen van een jacht, langs een ander schip aan de wal of in een box, evenals het gebruik van trossen, springen en stootwillen.
13. **Toepassen van de reglementen**
Het in praktijk kunnen uitvoeren van de eenvoudige wijkregels van de reglementen.
14. **Bedienen van de motor**
Weten hoe de motor te kunnen starten en stoppen, plus vooruit, achteruit en gas geven/minderen. Controle koelwater, oliedruk, laadstroom.
15. **Manoeuvreren op de motor**
Het varen op de motor op open water en het aankomen en wegvaren in eenvoudige situaties. Gebruik kunnen maken van en omgaan met het schroefeffect van de motor. Ook inzicht hebben in het gebruik van koppels en deze in de praktijk gebruiken bij het aanleggen en afvaren bij boxen en steigers. In staat zijn een boot op de plaats stil te houden
16. **Gebruik navigatie instrumenten**
Aflezen van de aan boord aanwezige navigatie-instrumenten, voorbeeld log-, diepte- en windmeters.
17. **Gebruik (veiligheids)uitrusting en reddingsmiddelen**
Controle op waterdichtheid bij luiken, afsluiters en eventuele andere huiddoorvoeren. Weten hoe lenspomp, gasinstallatie, brandblussers, gasdetectoren, diverse afsluiters, hoofdschakelaar boordnet, navigatieverlichting, en dergelijke gebruikt en bediend moeten worden. Vooral ook de plaatsen weten waar het een en ander zich bevindt, inclusief EHBO-trommel. Bekend zijn met het gebruik van reddingsboeien, zwemvesten, werplijnen, veiligheidslijnen en -gordels, reddingslichten en reddingsvlot. Weten waar ze te vinden.
18. **Gebruik van kaart en almanak**
Het lezen van een kaart, afstanden afpassen, gebruik plotter en passer en het kunnen gebruiken van een almanak.
19. **Jachtetiquette en zorg voor het schip**
Respect tonen voor medewatersporters en hun eigendommen. Respect tonen voor het milieu. Het schip op orde houden. Zeilen netjes opdoeken. Vallen en landvasten opschieten. Stootwillen en landvasten en opruimen na het ontmeren. Kennis hebben van een juiste vlagvoering.
20. **Aankomen aan en afvaren van lagerwal**
Aanleggen op een lager walsteiger met behulp van de motor door gebruik te maken van de wind en het afvaren hiervan door middel van het gebruik van springen en de motor.
21. **Man over boord manoeuvres**
Het weer aan boord halen van een bemanningslid op een veilige en snelle manier.

22. **Bijliggen**

Het schip stil kunnen leggen door middel van fok bak en roer voor loevend schip.

23. **Ankeren**

Inzicht hebben in het uitvoeren van een ankermanoeuvre op stilstaand water zowel op motor als onder zeil. In staat zijn om het ankergeroi en de ankerlier te bedienen.

Op stilstaand water onder zeil moet ook het deinzen worden beheerst.

24. **Navigeren aan boord**

Het lezen van een waterkaart, afstanden kunnen afpassen, kunnen werken met een koersplotter of -liniaal, bekend zijn met de begrippen variatie en deviatie. Met de almanak kunnen werken. Weerberichten uitluisteren en vastleggen, beperkte kennis meteorologie, het globaal kunnen lezen van een weerkaart.

8.4.4 Toelichting op de theorie-eisen

1. **Scheepsonderdelen**

Van eigen boot en tuigage in de praktijk en op een tekening minstens 25 onderdelen bij de juiste naam kunnen noemen. De onderdelen naar eigen keuze van de kandidaat. Op de tekening moeten duidelijk minstens 30 verschillende onderdelen voorkomen. In ieder geval moeten gekend worden: blok, landvast, kiel, helmstok, roer, mast, giek, val, schoot, halshoek, schoothoek, grootzeil, fok.

De kandidaat moet kunnen aangeven wat bedoeld wordt met de volgende termen:

Hoger wal, lager wal, bakboord, stuurboord, hoge- en lage zijde, loef- en lijzijde, in de wind, aan de wind, halve wind, ruime wind, voor de wind, oploeven, afvallen, overstag gaan, gijpen, kruisrak, killen van het zeil, deinzen, opschieten, beleggen.

2. **Werking van de motor**

De functie weten van koelwater, smeerolie, wierfilter, dynamo, V-snaar, keerkoppeling, soort brandstof, accu, controle lampjes, impeller van de waterpomp, de zwaanshals in het uitlaatsysteem.

3. **Theoretische beginselen van het zeilen, sturende werking van de zeilen.**

Aan kunnen geven hoe de stand van de zeilen moet zijn op verschillende koersen. De invloed kunnen uitleggen van het inhalen of uitvieren van de schoten op de sturende werking van de zeilen. Ook aan kunnen geven wat er gebeurt bij een onjuiste zeilstand.

4. **Beginselen van het manoeuvreren op de motor**

Aan kunnen geven welke trossen en springen gebruikt moeten worden bij het aan- en ontmeren. Het wieleffect kunnen verklaren.

5. **Reglementen**

De volgende regels uit het Binnenvaartpolitiereglement kunnen toepassen:

1.01 lid A 2°	motorschip
1.01 lid A 3°	groot schip
1.01 lid A 4°	klein schip: alleen de bepaling over de lengte
1.01 lid A 15°	zeilschip
1.01 lid A 16°	zeilplank
1.04	Voorzorgsmaatregelen
1.05	Afwijking reglement
6.01 lid 1	Tegengestelde koersen, oplopen, voorbijlopen en kruisende koersen
6.03 lid 1,3,4,5	Tegengestelde koersen: algemene beginselen
6.04 lid 2	Tegengestelde koersen: stuurboordwal
6.04 lid 3	Tegengestelde koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.04 lid 6,8	Tegengestelde koersen: kleine zeilschepen onderling en zeil – spier – motor
6.10	Voorbijlopen
6.17 lid 2	Kruisende koersen: stuurboordwal
6.17 lid 3	Kruisende koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.17 lid 6	Kruisende koersen: kleine zeilschepen onderling
6.17 lid 9	Kruisende koersen: zeil – spier – motor

Weten dat naast het BPR nog andere reglementen kunnen gelden en weten waar het BPR en deze andere reglementen gevonden kunnen worden.

6. **Inrichtingen van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)**
Afhankelijk van het vaargebied de waterkaart, of de hydrografische kaart kunnen 'lezen'. Het herkennen van boeien. De hoofdstreken van het kompas op de kaart kunnen aangeven
7. **Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord**
Kennis hebben van de problemen die zich voor kunnen doen bij het aan boord krijgen van een drenkeling. Aan kunnen geven waarom drenkelingen zoveel mogelijk horizontaal behandeld moeten worden.
8. **Inzicht in de waterdichtheid van het schip**
Weten op welke punten water het schip kan binnen dringen (luiken, schroefas e.d) Aan kunnen geven hoe afsluiters bij toilet, gootsteen, wastafel e.d bediend moeten worden. Aan kunnen geven hoe de waterafdichting van de schroefas geregeld is.

8.5 Diploma Kajuitjachtzeilen III

Dit diploma is bedoeld voor personen die blijk hebben gegeven onderstaande functies te kunnen uitvoeren als schipper van een kajuitzeiljacht op binnenwateren. Men kan onder omstandigheden tot 6 Beaufort zelfstandig, veilig en verantwoord varen en manoeuvreren op stilstaand en stromend water (incl. Zeeuwse stromen en Wadden). Hij moet daarbij leiding kunnen geven aan de bemanning aan dek en zelfstandig kunnen navigeren.

8.5.1 Eisen praktijk

1. Vaarklaar maken van het schip en controleren van het schip
2. Lijnbehandeling (knopen, steken omgaan met lieren en spinnakerboom)
3. Communicatie afspraken
4. Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen, reven (geen vliegende voorzeilen)
5. Sturen (ook op het kompas)
6. Stand en bediening van de zeilen
7. Aan dek werken
8. Overstag gaan, laveren
9. Gijpen (ook met de bulletalie)
10. Afvaren van hogerwal, langswal
11. Aankomen aan hogerwal, langswal
12. Afmeren
13. Toepassen van de reglementen
14. Bedienen van de motor
15. Manoeuvreren met de motor
16. Gebruik navigatie-instrumenten
17. Gebruik (veiligheids)uitrusting
18. Gebruik van kaart en almanak
19. Jachtetiquette en zorg voor het schip
20. Aankomen en afvaren van lagerwal
21. Man over boord manoeuvres
22. Bijliggen
23. Ankeren
24. Navigeren aan boord
25. Slep en gesleept worden
26. Gebruik Marifoon
27. Tochtvoorbereiding
28. EHBO

8.5.2 Eisen theorie

1. Scheepsonderdelen
2. Werking van de motor
3. Theoretische beginselen van het zeilen en sturende werking van de zeilen
4. Beginselen van het manoeuvreren op de motor
5. Reglementen
6. Inrichting van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)
7. Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord
8. Inzicht in waterdichtheid van het schip
9. Theorie met betrekking tot alle bovengenoemde (praktijk)manoeuvres
10. De voor Kielboot III geldende eisen

8.5.3 Toelichting op de praktischeisen

1. **Vaarklaar maken en controleren van het schip**

Het schip klaar maken om uit te varen. Zeilen klaar om te hijsen, vallen, lieren en schoten gebruiksklaar, lij-ogen op de juiste plaats. Benedendeks alles vastzetten en afsluiters dichtdoen. Controle op de waterdichtheid van het schip alsmede de afsluiters onderdeks, controle structurele onderdelen van het schip en controle op het veilig functioneren van staand en lopend want, van verstaging en borgpennen. Nalopen van schroefasdoorvoer, oliepeil, water en V-snaar van de motor. Inspectie veiligheidsvoorzieningen op aantal en geldigheidsdatum, bereikbaarheid en functionaliteit van de veiligheidsuitrusting.

2. **Lijnbehandeling (knopen, steken, omgaan met lieren en spinnakerboom)**

Het omgaan met lijnen die op lieren zijn belegd en het maken van de juiste knopen waar dit vereist is. Verder het aanbrengen van een bulletalie en het zetten van de spinnakerboom.

3. **Communicatieafspraken**

Duidelijke afspraken kunnen maken, waarbij het maken van een plan, de verdeling van taken, het voorbereiden en de uitvoering aan de orde komen.

4. **Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen en reven**

Op de juiste wijze hijsen en strijken van de zeilen. Omgaan met kraanlijn, giekneerhouder, zeilbandjes, halstalie en voorlijk, onderlijkstrekker en reguleerlijntjes. Inzicht hebben in de manier waarop zeil gewisseld c.q. gereefd wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten.

5. **Sturen(ook op kompas)**

Het schip met behulp van zeilen en roer een rechte koers en bochten kunnen laten varen. In zicht van boeien/bakens in een vaargeul kunnen sturen. Sturen op de zeilen (hoog aan de wind en voor de wind de koers aan de zeilstand kunnen aanpassen). Op geleidelijnen en -lichten zowel onder zeil als op de motor kunnen sturen. In staat zijn een kompaskoers te sturen zonder al te veel koerscorrecties

6. **Stand en bediening van de zeilen (ook oploeven en afvallen)**

Op alle koersen de zeilen zodanig instellen en trimmen dat deze optimaal staan voor de invalshoek van de wind, evenals het aanpassen van de zeilen bij koersveranderingen.

7. **Aan dek werken**

In staat zijn aan dek te werken met gebruik van een looplijn. Zonder begeleiding werkzaamheden uit kunnen voeren waarbij op het voordek en aan de mast moet worden gewerkt. Duidelijke commandovoering tijdens voorbereiding en uitvoering van de manoeuvre, inzet van de bemanning op de juiste manier.

8. **Overstag gaan, opkruisen en opkruisen nauw vaarwater**

Overstag gaan: Het door de wind brengen van het schip, waarbij ieder lid van de bemanning weet welke handeling van hem of haar wordt verwacht, zodat dit op een veilige en verantwoorde manier gebeurt met de daarbij behorende commando's.

Opkruisen: Goed hoog aan de wind varende een bovenwinds gelegen punt bezeilen door middel van een of meerdere overstagmanoeuvres. Zonodig met gebruikmaking van een dwarspeiling.

Opkruisen nauw vaarwater: Het opkruisen in vaarwater met een breedte van 4 maal de bootslengte waarbij gebruik wordt gemaakt van de tactiek van de korte en lange slag, waarbij op de korte slag snelheid wordt gemaakt en op de lange slag hoogte wordt gewonnen, dusdanig dat te allen tijde een overstag mogelijk is.

9. **Gijpen**

Het op een verantwoorde manier overbrengen van grootzeil en fok op een voor de windse koers waarbij het hek van het schip door de wind draait, met de daarbij behorende commando's. Indien met bulletalie wordt gevaren dan dient deze op een ruime windse koers verwijderd te worden.

Gijpen kunnen vermijden: Indien de omstandigheden dit vereisen (bijv. ondiepte, golfhoogte en windsterkte) in staat zijn middels een overstag een gijp te vermijden, waarbij indien nodig met fok bak wordt gewerkt.

10. **Afvaren van hogerwal, langswal, uit een box**

Onder zeil en op de motor van een langswal en een hogerwal kunnen wegvaren. Daarbij rekening houden met beschikbare ruimte en ander verkeer. Hierbij op een juiste wijze gebruik maken van trossen, springen, hulplijnen en stootwillen..

11. **Aankomen aan hogerwal, langswal, in een box**

Aanleggen op een hogerwalsteiger op de motor of onder zeil door gebruik te maken van de wind en het afvaren hiervan door middel van het gebruik van springen.. Hierbij op een juiste wijze gebruik maken van trossen, springen, hulplijnen en stootwillen.

Aankomen onder zeil bij een hogerwal (steiger) op een van de volgende manieren:

- D.m.v. een sliplanding (aan de windse aankomst) waarbij op de aan de windse koers nog extra snelheid kan worden gemaakt met het grootzeil en de fok voor het kort wegdraaien dient.
- D.m.v. een opschieter, waarbij middels een draai van minimaal 90 graden de vaart uit het schip wordt gehaald en goed gebruik wordt gemaakt van de remmende werking van het roer.

12. **Afmeren**

Inzicht hebben in het vastleggen van een jacht, langs een ander schip aan de wal of in een box, evenals het gebruik van trossen, springen en stootwillen.

Onbeheerd achterlaten: Het schip dusdanig achter kunnen laten dat het bij veranderende weersomstandigheden te allen tijde veilig ligt

13. **Toepassen van de reglementen**

Het in praktijk kunnen uitvoeren van de eenvoudige wijkregels van de reglementen.

14. **Bedienen van de motor**

Weten hoe de motor te kunnen starten en stoppen, plus vooruit, achteruit en gas geven/minderen. Controle koelwater, oliedruk, laadstroom.

15. **Manoeuvreren op de motor**

Het varen op de motor op open water en het aankomen en wegvaren in eenvoudige situaties. Gebruik kunnen maken van en omgaan met het schroefeffect van de motor. Ook inzicht hebben in het gebruik van koppels en deze in de praktijk gebruiken bij het aanleggen en afvaren bij boxen en steigers. In staat zijn een boot op de plaats stil te houden. Manoeuvreren op de motor bij bruggen, sluisen en havens. Hierbij moet ook de problematiek van en omgaan met grote schepen bekend zijn.

16. **Gebruik navigatie instrumenten**

Aflezen van de aan boord aanwezige navigatie-instrumenten, voorbeeld log-, diepte- en windmeters. In staat zijn om de aanwezige navigatieapparatuur te controleren op fouten.

17. **Gebruik (veiligheids)uitrusting en reddingsmiddelen**

Controle op waterdichtheid bij luiken, afsluiters en eventuele andere huiddoorvoeren. Weten hoe lenspomp, gasinstallatie, brandblussers, gasdetectoren, diverse afsluiters, hoofdschakelaar boordnet, navigatieverlichting, en dergelijke gebruikt en bediend moeten worden. Vooral ook de plaatsen weten waar het een en ander zich bevindt, inclusief EHBO-trommel. Bekend zijn met het gebruik van reddingsboeien, zwemvesten, werplijnen, veiligheidslijnen en -gordels, reddingslichten en reddingsvlot. Weten waar ze te vinden.

18. **Gebruik van kaart en almanak**

Het lezen van een kaart, afstanden afpassen, gebruik plotter en passer en het kunnen gebruiken van een almanak. Het kunnen gebruiken van alle soorten almanakken en waterkaarten zoals in gebruik voor de binnenwateren

19. **Jachtetiquette en zorg voor het schip**
Respect tonen voor medewatersporters en hun eigendommen. Respect tonen voor het milieu. Het schip op orde houden. Zeilen netjes opdoeken. Vallen en landvasten opschieten. Stootwilen en landvasten en opruimen na het ontmeren. Kennis hebben van een juiste vlagvoering.
20. **Aankomen aan en afvaren van lagerwal**
Aanleggen op een lager walsteiger door gebruik te maken van de wind en het afvaren hiervan door middel van het gebruik van springen.
21. **Man over boord manoeuvres**
Het weer aan boord halen van een bemanningslid op een veilige en snelle manier. Weten hoe te handelen bij het aan boord brengen van een drenkeling die lang in het water heeft gelegen en de mogelijkheden die hiertoe aanwezig zijn te benutten alsmede de nabehandeling van de drenkeling.
22. **Bijliggen**
Het schip stil kunnen leggen door middel van fok bak en roer voor loevend schip.
23. **Ankeren**
Inzicht hebben in het uitvoeren van een ankermanoeuvre op stilstaand water zowel op motor als onder zeil. In staat zijn om het ankergerei en de ankerlier te bedienen. Op stilstaand water onder zeil moet ook het deinzen worden beheerst. Ankermanoeuvres aan lager wal uit kunnen voeren op zowel motor als op zeil en het schip (indien nodig) kunnen keren. Aanleggen op steigers of kademuren met behulp van een hekanker of een tweede anker.
24. **Navigeren aan boord**
Het lezen van een waterkaart, afstanden kunnen afpassen, kunnen werken met een koersplotter of -liniaal, bekend zijn met de begrippen variatie en deviatie. Met de almanak kunnen werken. Weerberichten uitluisteren en vastleggen, beperkte kennis meteorologie, het globaal kunnen lezen van een weerkaarten. Koersen kunnen berekenen met variatie, deviatie, drift en stroom en waterstanden kunnen berekenen. Zichtpeilingen kunnen maken en in de kaart kunnen zetten.
25. **Slepen en gesleept worden**
Een schip kunnen losslepen of gewoon slepen waarbij de bevestiging van de sleeptros op een veilige plaats gebeurt.
26. **Gebruik Marifoon**
Bekend zijn met de functies van de noodkanalen en de aanroeprocedures.
27. **Tochtvoorbereiding, zelfstandig aanlopen van havens**
Een tocht kunnen plannen op binnenwater, rekening houdende met alle aanwezige obstakels, zoals bruggen sluizen, ondiepten en drukke scheepvaartroutes.
28. **EHBO**
Het aanleggen van een noodverband en weten waar je vanaf moet blijven.
Het begin van zeeziekte onderkennen.
Onderkoeling kunnen herkennen en een eerste behandeling kunnen toepassen

8.5.4 Toelichting op de theorie-eisen

1. **Scheepsonderdelen**

Van de eigen boot en tuigage in de praktijk en op afbeeldingen minstens 40 onderdelen bij de juiste naam kunnen noemen. Deze onderdelen naar eigen keuze van de kandidaat. In ieder geval moeten gekend worden: voorsteven, spiegel, sluiting, kous, blok, stootkussen, hoosvat, landvast, kiel, helmstok, roer, roerblad, mast, giek, val, halstalie, schoot, voor-, achter-, onderlijk, hals-, schoothoek, grootzeil, fok.

Kunnen aangeven wat bedoeld wordt met de volgende termen: hoger wal, lager wal, bakboord, stuurboord, hoge- en lage zijde, loef- en lijzijde, in de wind, aan de wind, halve wind, ruime wind, voor de wind, oploeven, afvallen, overstag gaan, grijpen, kruisrak, killen van het zeil, deinzen, opschieten, beleggen, bovenlangs, onderlangs, dwarspeiling, bezeild, binnen de wind, korte slag, lange slag, opschieter, zuigen, duiken, planeren, volvallen, verhalen, verlijeren, drift, bijliggen, bak(-houden).

2. **Werking van de motor**

De functie weten van koelwater, smeerolie, wierfilter, dynamo, V-snaar, keerkoppeling, soort brandstof, accu, controle lampjes, impeller van de waterpomp, de zwaanshals in het uitlaatsysteem

3. **Theoretische beginselen van het zeilen, sturende werking van de zeilen**

De begrippen kracht en koppel moeten gekend worden en ze kunnen gebruiken bij het uitleggen van de onderstaande zaken.

Aan kunnen geven wat de effecten zijn van fok en grootzeil op het sturen van het schip. Ook aan kunnen geven wat er gebeurt bij een onjuiste zeilstand. Aan kunnen geven wat de effecten zijn van de helling van de boot op het sturen van het schip. Kunnen verklaren hoe ten gevolge van de kracht van de wind op het zeil, drift en voortstuwing ontstaan.

Kennis hebben van de oorzaken van stabiliteit van scherpe jachten. Het verschil tussen gewichtsstabiliteit en vormstabiliteit moet kunnen worden uitgelegd.

4. **Beginselen van het manoeuvreren op de motor**

Aan kunnen geven welke trossen en springen gebruikt moeten worden bij het aan- en ontmeren. Het wieleffect kunnen verklaren.

5. **Reglementen**

De volgende regels uit het Binnenvaartpolitiereglement kunnen toepassen:

2	Vaststellingsbesluit Binnenvaartpolitiereglement
1.01 lid A 1°	schip
1.01 lid A 2°	motorschip
1.01 lid A 3°	groot schip
1.01 lid A 4°	klein schip
1.01 lid A 14°	veerpont
1.01 lid A 15°	zeilschip
1.01 lid A 16°	zeilplank
1.01 lid B 2°	sleep
1.01 lid B 5°	assisteren
1.01 lid C 1°	's nachts
1.01 lid C 2°	overdag
1.01 lid C 7°	korte stoot, lange stoot
1.01 lid D 5°	vaarweg
1.01 lid D 6°	vaarwater
1.02 lid 1 t/m 4	Verplichtingen en verantwoordelijkheden schipper
1.04	Voorzorgsmaatregelen
1.05	Afwijking reglement
1.09 lid 1	Sturen
1.11	Reglement aan boord
2.02	Kentekens van kleine schepen
3.01a lid a, b, c, d	Begripsbepalingen: toplicht, boordlichten, heklicht, rondom schijnend licht
3.05	Verboden tekens

3.07	Verboden lichten of tekens
3.08 lid 1	Tekens van motorschepen
3.08 lid 5	Tekens van motorschepen (motorkegel)
3.09 lid 1, 2, 3, 4	Tekens van slepen en van motorschepen die assisteren
3.12	Tekens van grote zeilschepen
3.13	Tekens van kleine schepen
3.20	Tekens van stilliggende schepen
3.25	Tekens van in bedrijf zijnde drijvende werktuigen
3.29	Bijkomende tekens bescherming hinderlijke waterbeweging
3.30	Noodtekens
3.38	Teken bij een duiker te water
4.01 lid 1b en 4	Geluidsseinen; algemene bepalingen
4.02	Geven van geluidsseinen
4.04	Blijf weg-sein
5.01	Verplichtingen ivm verkeerstekens
5.02	Prioriteit
6.01	Vaarregels: begripsbepalingen
6.03 lid 1,3,4,5	Tegengestelde koersen: algemene beginselen
6.04 lid 2	Tegengestelde koersen: stuurboordwal
6.04 lid 3	Tegengestelde koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.04 lid 4	Tegengestelde koersen: groot onderling
6.04 lid 7	Tegengestelde koersen: kleine motorschepen onderling
6.04 lid 6,8	Tegengestelde koersen: kleine zeilschepen onderling en zeil – spier – motor
6.04 lid 9	Tegengestelde koersen: klein spier onderling
6.07	Voorbijvaren op tegengestelde koersen in een enge
6.09	Voorbijlopen: algemene bepalingen
6.10	Voorbijlopen
6.13 lid 1, 2, 3, 4	Keren
6.14	Vertrek
6.16 lid 1 t/m 7	Uit- en invaren van havens en hoofd- en nevenvaarwateren
6.17 lid 2	Kruisende koersen: stuurboordwal
6.17 lid 3	Kruisende koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.17 lid 4	Kruisende koersen: groot onderling
6.17 lid 6	Kruisende koersen: kleine zeilschepen onderling
6.17 lid 7	Kruisende koersen: kleine motorschepen onderling
6.17 lid 8	Kruisende koersen: klein spier onderling
6.17 lid 9	Kruisende koersen: zeil – spier – motor
6.18 lid 1	Diverse vaarregels (gelijke hoogte varen)
6.18 lid 2	Diverse vaarregels (voorbijvaren gevaarlijke stoffen)
6.18 lid 4	Diverse vaarregels (niet vastmaken of meevoeren aan varend schip zonder toestemming)
6.20 lid 1	Hinderlijke waterbeweging
6.22	Stremming en beperking van de scheepvaart
6.23	Vaarregels voor veerponten
6.26	Doorvaren van beweegbare bruggen
6.28 lid 4, 5, 9	Doorvaren van sluizen
6.28a	In- en uitvaren van sluizen
7.09	Gedogen langszij te komen
7.10	Medewerken bij vertrek
8.08	Watersport zonder schip
9.04 lid 1	Kleine schepen
9.05	Zeilplanken
Bijlage 6A geluidsseinen:	
Attentie	
Ik ga stuurboord uit	
Ik ga bakboord uit	

Ik sla achteruit
 Ik kan niet manoeuvreren
 Noodsein
 Blijfweg sein
 Verzoek tot bediening van brug of sluis
 Bijlage 7 verkeerstekens:

A1	In-, uit- en doorvaren verboden. Inclusief A.1.a
A9	Verbod op hinderlijke waterbeweging
A11	In-, uit- of doorvaren verboden, wordt aanstonds toegestaan
A12	Verboden voor motorschepen
A13	Verboden voor kleine schepen
A15	Verboden voor zeilschepen
A16	Verboden voor door spierkracht voortbewogen schepen
A17	Verboden voor zeilplanken
B5	Verplichting voor het bord stil te houden
B6	Verplichting de vaarsnelheid te beperken
D1	Aanbevolen doorvaartopening vaste bruggen
E1	In-, uit- en doorvaren toegestaan
E4	Niet vrijvarende veerpont
E4.1	Vrijvarende veerpont
E9	Het gevolgde vaarwater geldt als hoofdvaarwater
E10	Het gevolgde vaarwater geldt als nevenvaarwater
E11	Einde van een verbod of gebod
E15	Motorschepen toegestaan
E16	Kleine schepen toegestaan
E18	Zeilschepen toegestaan
E19	Door spierkracht voortbewogen schepen toegestaan
E20	Zeilplanken toegestaan
G1	Optische tekens bij vaste bruggen
G2	Optische tekens bij beweegbare bruggen
G4	Optische tekens bij sluizen
G5.1a	Hoogteschaal
H3	Spui- en inlaattekens
	Bijlage 15 (vaarwegen behorend bij art. 9.04 lid 1)
	Bijlage 16 (vaarwegen behorend bij art. 9.05)

Weten dat naast het BPR nog andere reglementen kunnen gelden en weten waar het BPR en deze andere reglementen gevonden kunnen worden.

Weten welke andere reglementen bovendien nog op welke vaarwateren binnen zijn vaargebied gelden.

Weten dat voor het varen met bepaalde schepen een Klein Vaarbewijs verplicht is (Binnenschepenwet Art. 16 lid 2).

- Inrichtingen van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)**
 Afhankelijk van het vaargebied de waterkaart, of de hydrografische kaart kunnen 'lezen'. Het herkennen van boeien. De hoofdstreken van het kompas op de kaart kunnen aangeven
- Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord**
 Weten op welke punten water het schip kan binnen dringen (luiken, schroefas e.d) Aan kunnen geven hoe afsluiters bij toilet, gootsteen, wastafel e.d bediend moeten worden. Aan kunnen geven hoe de waterafdichting van de schroefas geregeld is.

8. **Inzicht in de waterdichtheid van het schip**
Kennis hebben van de problemen die zich voor kunnen doen bij het aan boord krijgen van een drenkeling. Aan kunnen geven waarom drenkelingen zoveel mogelijk horizontaal behandeld moeten

9. **Theorie met betrekking tot alle bovengenoemde (praktijk)manoeuvres**
De praktischeisen vanuit de theorie kunnen benaderen, zowel in een gesprek als op papier.

10. **De voor Kielboot III geldende eisen.**
Zie handboek opleidingen kielboot.

8.6 Diploma Kajuitjachtzeilen IV

Dit diploma is bedoeld om de eigen vaardigheid van een kajuitzeiljachtinstructeur 2 te testen dan wel voor personen die als schipper van een kajuitzeiljacht op binnenwateren onder alle omstandigheden verantwoord moet kunnen varen en manoeuvreren op stilstaand en stromend water incl. Zeeuwse stromen en Wadden. Daarnaast leiding geven aan de bemanning en zelfstandig navigeren. Hij of zij draagt onder alle omstandigheden de eindverantwoordelijkheid voor schip en bemanning, ook in juridische zin. De vereiste ervaring voor dit diploma is 250 mijl op niveau Kajuitjachtzeilen III. Deze ervaring moet aannemelijk gemaakt kunnen worden.

8.6.1 Eisen praktijk

1. Vaarklaar maken van het schip en controleren van het schip
2. Lijnbehandeling (knopen, steken omgaan met lieren en spinnakerboom)
3. Communicatie afspraken
4. Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen, reven (geen vliegende voorzeilen)
5. Sturen (ook op het kompas)
6. Stand en bediening van de zeilen
7. Aan dek werken
8. Overstag gaan, laveren
9. Gijpen (ook met de bulletalie)
10. Afvaren van hogerwal, langswal
11. Aankomen aan hogerwal, langswal
12. Afmeren
13. Toepassen van de reglementen
14. Bedienen van de motor
15. Manoeuvreren met de motor
16. Gebruik navigatie-instrumenten
17. Gebruik (veiligheids)uitrusting
18. Gebruik van kaart en almanak
19. Jachtetiquette en zorg voor het schip
20. Aankomen en afvaren van lagerwal
21. Man over boord manoeuvres
22. Bijliggen
23. Ankeren
24. Slepen en gesleept worden
25. Navigeren aan boord
26. Gebruik Marifoon
27. Tochtvoorbereiding
28. EHBO
29. Loskomen van aan de grond, noodreparaties en calamiteiten

8.6.2 Eisen theorie

1. Scheepsonderdelen
2. Werking van de motor
3. Theoretische beginselen van het zeilen en sturende werking van de zeilen
4. Beginselen van het manoeuvreren op de motor
5. Reglementen
6. Inrichting van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)
7. Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord
8. Inzicht in waterdichtheid van het schip
9. Theorie met betrekking tot alle bovengenoemde (praktijk)manoeuvres
10. De voor Kielboot III geldende eisen
11. Basiscertificaat Marifonie

8.6.3 Toelichting op de praktischeisen

1. **Vaarklaar maken en controleren van het schip**

Het schip klaar maken om uit te varen. Zeilen klaar om te hijsen, vallen, lieren en schoten gebruiksklaar, lij-ogen op de juiste plaats. Benedendecks alles vastzetten en afsluiters dichtdoen. Controle op de waterdichtheid van het schip evenals de afsluiters onderdecks, controle structurele onderdelen van het schip en controle op het veilig functioneren van staand en lopend want, van verstaging en borgpennen. Nalopen van schroefasdoorvoer, oliepeil, water en V-snaar van de motor. Inspectie veiligheidsvoorzieningen op aantal en geldigheidsdatum, bereikbaarheid en functionaliteit van de veiligheidsuitrusting.

2. **Lijnbehandeling (knopen, steken, omgaan met lieren en spinnakerboom)**

Het omgaan met lijnen die op lieren zijn belegd en het maken van de juiste knopen waar dit vereist is. Verder het aanbrengen van een bulletalie en het zetten van de spinnakerboom.

3. **Communicatieafspraken**

Duidelijke afspraken kunnen maken, waarbij het maken van een plan, de verdeling van taken, het voorbereiden en de uitvoering aan de orde komen.

4. **Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen en reven**

Op de juiste wijze hijsen en strijken van de zeilen. Omgaan met kraanlijn, giekneerhouder, zeilbandjes, halstalie en voorlijk, onderlijkstrekker en reguleerlijntjes. Inzicht hebben in de manier waarop zeil gewisseld c.q. gereefd wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten. Hanteren van bijzondere voorzeilen, bijv spinnaker, halfwinder, etc. Weten hoe de schoten moeten worden aangeslagen. De betreffende zeilen kunnen hijsen en strijken. Weten op welke koersen de betreffende zeilen kunnen worden gevoerd

5. **Sturen(ook op kompas)**

Het schip met behulp van zeilen en roer een rechte koers en bochten kunnen laten varen. In zicht van boeien/bakens in een vaargeul kunnen sturen. Sturen op de zeilen (hoog aan de wind en voor de wind de koers aan de zeilstand kunnen aanpassen). Op geleidelijnen en -lichten zowel onder zeil als op de motor kunnen sturen. In staat zijn een kompaskoers te sturen zonder al te veel koerscorrecties

6. **Stand en bediening van de zeilen (ook oploeven en afvallen)**

Op alle koersen de zeilen zodanig instellen en trimmen dat deze optimaal staan voor de invalshoek van de wind, evenals het aanpassen van de zeilen bij koersveranderingen.

Trimmen van zeilen, staand- en lopend want: Zorgdragen voor een correcte stand van de zeilen, evenals trim van voor-, onder- en achterlijk en gebruik van de overloop en hekstag.

7. **Aan dek werken**

In staat zijn aan dek te werken met gebruik van een looplijn. Zonder begeleiding werkzaamheden uit kunnen voeren waarbij op het voordek en aan de mast moet worden gewerkt. Duidelijke commandovoering tijdens voorbereiding en uitvoering van de manoeuvre, inzet van de bemanning op de juiste manier.

8. **Overstag gaan, opkruisen en opkruisen nauw vaarwater**

Overstag gaan: Het door de wind brengen van het schip, waarbij ieder lid van de bemanning weet welke handeling van hem of haar wordt verwacht, zodat dit op een veilige en verantwoorde manier gebeurt met de daarbij behorende commando's.

Opkruisen: Goed hoog aan de wind varende een bovenwinds gelegen punt bezeilen door middel van een of meerdere overstagmanoeuvres. Zonodig met gebruikmaking van een dwarspeiling.

Opkruisen nauw vaarwater: Het opkruisen in vaarwater met een breedte van 4 maal de bootslengte waarbij gebruik wordt gemaakt van de tactiek van de korte en lange slag, waarbij op de korte slag snelheid wordt gemaakt en op de lange slag hoogte wordt gewonnen, dusdanig dat te allen tijde een overstag mogelijk is.

9. **Gijpen**

Het op een verantwoorde manier overbrengen van grootzeil en fok op een voor de windse koers waarbij het hek van het schip door de wind draait, met de daarbij behorende commando's. Indien met bulletalie wordt gevaren dan dient deze op een ruime windse koers verwijderd te worden.

Gijpen kunnen vermijden: Indien de omstandigheden dit vereisen (bijv. ondiepte, golfhoogte en windsterkte) in staat zijn middels een overstag een gijp te vermijden, waarbij indien nodig met fok bak wordt gewerkt.

10. Afvaren van hogerwal, langswal, uit een box

Onder zeil en op de motor van een langswal en een hogerwal kunnen wegvaren. Daarbij rekening houden met beschikbare ruimte en ander verkeer. Kunnen anticiperen op mogelijke problemen. Hierbij op een juiste wijze gebruik maken van trossen, springen, hulplijnen en stootwillen..

11. Aankomen aan hogerwal, langswal, in een box

Aanleggen op een hogerwalsteiger op de motor of onder zeil door gebruik te maken van de wind en het afvaren hiervan door middel van het gebruik van springen.. Hierbij op een juiste wijze gebruik maken van trossen, springen, hulplijnen en stootwillen.

Aankomen onder zeil bij een hogerwal (steiger) op een van de volgende manieren:

- D.m.v. een sliplanding (aan de windse aankomst) waarbij op de aan de windse koers nog extra snelheid kan worden gemaakt met het grootzeil en de fok voor het kort wegdraaien dient.
- D.m.v. een opschieter, waarbij middels een draai van minimaal 90 graden de vaart uit het schip wordt gehaald en goed gebruik wordt gemaakt van de remmende werking van het roer.

12. Afmeren

Inzicht hebben in het vastleggen van een jacht, langs een ander schip aan de wal of in een box, evenals het gebruik van trossen, springen en stootwillen.

Onbeheerd achterlaten: Het schip dusdanig achter kunnen laten dat het bij veranderende weersomstandigheden te allen tijde veilig ligt

13. Toepassen van de reglementen

Het in praktijk kunnen uitvoeren van de eenvoudige wijkregels van de reglementen.

14. Bedienen van de motor

Weten hoe de motor te kunnen starten en stoppen, plus vooruit, achteruit en gas geven/minderen. Controle koelwater, oliedruk, laadstroom.

15. Manoeuvreren op de motor

Manoeuvreren op de motor in alle omstandigheden en in lastige situaties alternatieven kunnen aangeven en uitvoeren. Ook met stormachtige wind en 's nachts in onbekende havens het schip te allen tijde volledig onder controle hebben. Ook op schepen waarop men weinig ervaring heeft.

16. Gebruik navigatie instrumenten

Aflesen en interpreteren van de aan boord aanwezige navigatie-instrumenten, voorbeeld log-, diepte- en windmeters. De mogelijkheden en beperkingen van de apparatuur kennen. In staat zijn om de aanwezige navigatieapparatuur te controleren op fouten.

17. Gebruik (veiligheids)uitrusting en reddingsmiddelen

Controle op waterdichtheid bij luiken, afsluiters en eventuele andere huiddoorvoeren. Weten hoe lenspomp, gasinstallatie, brandblussers, gasdetectoren, diverse afsluiters, hoofdschakelaar boordnet, navigatieverlichting, en dergelijke gebruikt en bediend moeten worden. Vooral ook de plaatsen weten waar het een en ander zich bevindt, inclusief EHBO-trommel. Bekend zijn met het gebruik van reddingsboeien, zwemvesten, werplijnen, veiligheidslijnen en -gordels, reddingslichten en reddingsvlot. Weten waar ze te vinden.

18. **Gebruik van kaart en almanak**
Het lezen van een kaart, afstanden afpassen, gebruik plotter en passer en het kunnen gebruiken van een almanak. Het kunnen gebruiken van alle soorten almanakken en waterkaarten zoals in gebruik voor de binnenwateren
19. **Jachtetiquette en zorg voor het schip**
Respect tonen voor medewatersporters en hun eigendommen. Respect tonen voor het milieu. Het schip op orde houden. Zeilen netjes opdoeken. Vallen en landvasten opschieten. Stootwilen en landvasten en opruimen na het ontmeren. Kennis hebben van een juiste vlagvoering.
20. **Aankomen aan en afvaren van lagerwal**
Aanleggen op een lager walsteiger door gebruik te maken van de wind en het afvaren hiervan door middel van het gebruik van springen.
21. **Man over boord manoeuvres**
Het weer aan boord halen van een bemanningslid op een veilige en snelle manier. Weten hoe te handelen bij het aan boord brengen van een drenkeling die lang in het water heeft gelegen en de mogelijkheden die hiertoe aanwezig zijn te benutten alsmede de nabehandeling van de drenkeling.
22. **Bijliggen**
Het schip stil kunnen leggen door middel van fok bak en roer voor loevend schip.
23. **Ankeren**
Inzicht hebben in het uitvoeren van een ankermanoeuvre op stilstaand water zowel op motor als onder zeil. In staat zijn om het ankergerie en de ankerlier te bedienen. Op stilstaand water onder zeil moet ook het deinzen worden beheerst.
Aanleggen op steigers of kademuren met behulp van een hekanker of een tweede anker.
24. **Navigeren aan boord**
Het lezen van een waterkaart, afstanden kunnen afpassen, kunnen werken met een koersplotter of -liniaal, bekend zijn met de begrippen variatie en deviatie. Met de almanak kunnen werken.
Weerberichten uitluisteren en vastleggen, beperkte kennis meteorologie, het globaal kunnen lezen van een weerkaarten. Koersen kunnen berekenen met variatie, deviatie, drift en stroom en waterstanden kunnen berekenen. Zichtpeilingen kunnen maken en in de kaart kunnen zetten.
25. **Slepen en gesleept worden**
Een schip kunnen losslepen of gewoon slepen waarbij de bevestiging van de sleeptros op een veilige plaats gebeurt.
26. **Gebruik Marifoon**
Bekend zijn met de functies van de noodkanalen en de aanroeprocedures.
27. **Tochtvoorbereiding.**
Een tocht kunnen plannen op binnenwater op getijdenwater zowel overdag als 's nachts, rekening houdende met alle aanwezige obstakels, zoals bruggen sluizen, ondiepten en drukke scheepvaartroutes. Het kunnen aanlopen van havens. Rekening houden met de samenstelling en ervaring van de bemanning. Rekening houden met de weersverwachting.
Alternatieve bestemming(en) kunnen aangeven.

28. **EHBO**
Het kunnen aanleggen van nood- en drukverbanden. Kennis van de beginselen van reanimatie. Herkennen van onderkoeling en de eerste behandeling kunnen toepassen.
29. **Loskomen van de grond**
Door middel van manoeuvreren op zeil en/of motor, eventueel met behulp van trossen en/of ankers en andere hulpmiddelen op een veilige manier voor schip en bemanning op verantwoorde manier loskomen.

8.6.4 Toelichting op de theorie-eisen

1. **Scheepsonderdelen**

Van de eigen boot en tuigage in de praktijk en op afbeeldingen minstens 40 onderdelen bij de juiste naam kunnen noemen. Deze onderdelen naar eigen keuze van de kandidaat. In ieder geval moeten gekend worden: voorsteven, spiegel, sluiting, kous, blok, stootkussen, hoosvat, landvast, kiel, helmstok, roer, roerblad, mast, giek, val, halstalie, schoot, voor-, achter-, onderlijk, hals-, schoothoek, grootzeil, fok.

Kunnen aangeven wat bedoeld wordt met de volgende termen: hoger wal, lager wal, bakboord, stuurboord, hoge- en lage zijde, loef- en lijzijde, in de wind, aan de wind, halve wind, ruime wind, voor de wind, oploeven, afvallen, overstag gaan, grijpen, kruisrak, killen van het zeil, deinzen, opschieten, beleggen, bovenlangs, onderlangs, dwarspeiling, bezeild, binnen de wind, korte slag, lange slag, opschieter, zuigen, duiken, planeren, volvallen, verhalen, verlijeren, drift, bijliggen, bak(-houden).

2. **Werking van de motor**

De functie weten van koelwater, smeerolie, wierfilter, dynamo, V-snaar, keerkoppeling, soort brandstof, accu, controle lampjes, impeller van de waterpomp, de zwaanshals in het uitlaatsysteem. Weten wanneer een motor ontlucht moet worden. Kunnen aangeven welke handelingen verricht moeten worden als de motor ontlucht moet worden.

3. **Theoretische beginselen van het zeilen, sturende werking van de zeilen.**

De begrippen kracht en koppel moeten gekend worden en ze kunnen gebruiken bij het uitleggen van de onderstaande zaken. Aan kunnen geven wat de effecten zijn van fok en grootzeil op het sturen van het schip. Ook aan kunnen geven wat er gebeurt bij een onjuiste zeilstand. Aan kunnen geven wat de effecten zijn van de helling van de boot op het sturen van het schip. Kunnen verklaren hoe ten gevolge van de kracht van de wind op het zeil, drift en voortstuwing ontstaan.

Kennis hebben van de oorzaken van stabiliteit van scherpe jachten. Het verschil tussen gewichtsstabiliteit en vormstabiliteit moet kunnen worden uitgelegd.

4. **Beginnelen van het manoeuvreren op de motor**

Aan kunnen geven welke trossen en springen gebruikt moeten worden bij het aan- en ontmeren. Het wieleffect kunnen verklaren.

5. **Reglementen**

De volgende regels uit het Binnenvaartpolitiereglement kunnen toepassen:

2	Vaststellingsbesluit Binnenvaartpolitiereglement
1.01 lid A 1°	schip
1.01 lid A 2°	motorschip
1.01 lid A 3°	groot schip
1.01 lid A 4°	klein schip
1.01 lid A 14°	veerpont
1.01 lid A 15°	zeilschip
1.01 lid A 16°	zeilplank
1.01 lid B 2°	sleep
1.01 lid B 5°	assisteren
1.01 lid C 1°	's nachts
1.01 lid C 2°	overdag
1.01 lid C 7°	korte stoot, lange stoot
1.01 lid D 5°	vaarweg
1.01 lid D 6°	vaarwater
1.02 lid 1 t/m 4	Verplichtingen en verantwoordelijkheden schipper
1.04	Voorzorgsmaatregelen
1.05	Afwijking reglement
1.09 lid 1	Sturen
1.11	Reglement aan boord
2.02	Kentekens van kleine schepen

3.01a lid a, b, c, d	Begripsbepalingen: toplicht, boordlichten, heklicht, rondom schijnend licht
3.05	Verboden tekens
3.07	Verboden lichten of tekens
3.08 lid 1	Tekens van motorschepen
3.08 lid 5	Tekens van motorschepen (motorkegel)
3.09 lid 1, 2, 3, 4	Tekens van slepen en van motorschepen die assisteren
3.12	Tekens van grote zeilschepen
3.13	Tekens van kleine schepen
3.20	Tekens van stilliggende schepen
3.25	Tekens van in bedrijf zijnde drijvende werktuigen
3.29	Bijkomende tekens bescherming hinderlijke waterbeweging
3.30	Noodtekens
3.38	Teken bij een duiker te water
4.01 lid 1b en 4	Geluidsseinen; algemene bepalingen
4.02	Geven van geluidsseinen
4.04	Blijf weg-sein
5.01	Verplichtingen ivm verkeerstekens
5.02	Prioriteit
6.01	Vaarregels: begripsbepalingen
6.03 lid 1,3,4,5	Tegengestelde koersen: algemene beginselen
6.04 lid 2	Tegengestelde koersen: stuurboordwal
6.04 lid 3	Tegengestelde koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.04 lid 4	Tegengestelde koersen: groot onderling
6.04 lid 7	Tegengestelde koersen: kleine motorschepen onderling
6.04 lid 6,8	Tegengestelde koersen: kleine zeilschepen onderling en zeil – spier – motor
6.04 lid 9	Tegengestelde koersen: klein spier onderling
6.07	Voorbijvaren op tegengestelde koersen in een engte
6.09	Voorbijlopen: algemene bepalingen
6.10	Voorbijlopen
6.13 lid 1, 2, 3, 4	Keren
6.14	Vertrek
6.16 lid 1 t/m 7	Uit- en invaren van havens en hoofd- en nevenvaarwateren
6.17 lid 2	Kruisende koersen: stuurboordwal
6.17 lid 3	Kruisende koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.17 lid 4	Kruisende koersen: groot onderling
6.17 lid 6	Kruisende koersen: kleine zeilschepen onderling
6.17 lid 7	Kruisende koersen: kleine motorschepen onderling
6.17 lid 8	Kruisende koersen: klein spier onderling
6.17 lid 9	Kruisende koersen: zeil – spier – motor
6.18 lid 1	Diverse vaarregels (gelijke hoogte varen)
6.18 lid 2	Diverse vaarregels (voorbijvaren gevaarlijke stoffen)
6.18 lid 4	Diverse vaarregels (niet vastmaken of meevoeren aan varend schip zonder toestemming)
6.20 lid 1	Hinderlijke waterbeweging
6.22	Stremming en beperking van de scheepvaart
6.23	Vaarregels voor veerponten
6.26	Doorvaren van beweegbare bruggen
6.28 lid 4, 5, 9	Doorvaren van sluizen
6.28a	In- en uitvaren van sluizen
7.09	Gedogen langs zij te komen
7.10	Medewerken bij vertrek
8.08	Watersport zonder schip
9.04 lid 1	Kleine schepen
9.05	Zeilplanken
Bijlage 6A geluidsseinen:	

Attentie

Ik ga stuurboord uit

Ik ga bakboord uit

Ik sla achteruit

Ik kan niet manoeuvreren

Noodsein

Blijfweg sein

Verzoek tot bediening van brug of sluis

Bijlage 7 verkeerstekens:

A1	In-, uit- en doorvaren verboden. Inclusief A.1.a
A9	Verbod op hinderlijke waterbeweging
A11	In-, uit- of doorvaren verboden, wordt aanstonds toegestaan
A12	Verboden voor motorschepen
A13	Verboden voor kleine schepen
A15	Verboden voor zeilschepen
A16	Verboden voor door spierkracht voortbewogen schepen
A17	Verboden voor zeilplanken
B5	Verplichting voor het bord stil te houden
B6	Verplichting de vaarsnelheid te beperken
D1	Aanbevolen doorvaartopening vaste bruggen
E1	In-, uit- en doorvaren toegestaan
E4	Niet vrijvarende veerpont
E4.1	Vrijvarende veerpont
E9	Het gevolgde vaarwater geldt als hoofdvaarwater
E10	Het gevolgde vaarwater geldt als nevenvaarwater
E11	Einde van een verbod of gebod
E15	Motorschepen toegestaan
E16	Kleine schepen toegestaan
E18	Zeilschepen toegestaan
E19	Door spierkracht voortbewogen schepen toegestaan
E20	Zeilplanken toegestaan
G1	Optische tekens bij vaste bruggen
G2	Optische tekens bij beweegbare bruggen
G4	Optische tekens bij sluizen
G5.1a	Hoogteschaal
H3	Spui- en inlaattekens

Bijlage 15 (vaarwegen behorend bij art. 9.04 lid 1)

Bijlage 16 (vaarwegen behorend bij art. 9.05)

Weten dat naast het BPR nog andere reglementen kunnen gelden en weten waar het BPR en deze andere reglementen gevonden kunnen worden.

Weten welke andere reglementen bovendien nog op welke vaarwateren binnen zijn vaargebied gelden.

Weten dat voor het varen met bepaalde schepen een Klein Vaarbewijs verplicht is (Binnenschepenwet Art. 16 lid 2).

6. **Inrichtingen van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)**
Afhankelijk van het vaargebied de waterkaart, of de hydrografische kaart kunnen 'lezen'. Het herkennen van boeien. De hoofdstreken van het kompas op de kaart kunnen aangeven
7. **Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord**
Kennis hebben van de problemen die zich voor kunnen doen bij het aan boord krijgen van een drenkeling. Aan kunnen geven waarom drenkelingen zoveel mogelijk horizontaal behandeld moeten
8. **Inzicht in de waterdichtheid van het schip**
Weten op welke punten water het schip kan binnen dringen (luiken, schroefas e.d) Aan kunnen geven hoe afsluiters bij toilet, gootsteen, wastafel e.d bediend moeten worden. Aan kunnen geven hoe de waterafdichting van de schroefas geregeld is.
9. **Theorie met betrekking tot alle bovengenoemde (praktijk)manoeuvres.**
De praktischeisen vanuit de theorie kunnen benaderen, zowel in een gesprek als op papier.
10. **De voor Kielboot III geldende eisen.**
Zie handboek opleidingen kielboot.
11. **Basiscertificaat Marifonie.**
In het bezit zijn van het basiscertificaat Marifonie. Dit is te behalen door het maken van het examen basiscertificaat Marifonie wat georganiseerd wordt door het KNWV, ANWB en KNMC.

8.7 Diploma Zeezeilen II

Dit diploma is bedoeld voor personen die blijk hebben gegeven onderstaande functies te kunnen uitvoeren als bemanningslid op een zeegaand jacht en zelfstandig manoeuvres kunnen uitvoeren in eenvoudige omstandigheden.

8.7.1 Eisen praktijk

1. Vaarklaar maken en controleren van het schip
2. Lijnbehandeling (knopen, steken omgaan met lieren en spinnakerboom)
3. Communicatie afspraken
4. Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen, reven (geen vliegende voorzeilen)
5. Sturen (ook op het kompas)
6. Stand en bediening van de zeilen
7. Aan dek werken
8. Overstag gaan, opkruisen en kruisen in nauw vaarwater
9. Gijpen (ook met de bulletalie)
10. Afvaren van hogerwal, langswal, uit een box
11. Aankomen aan hogerwal, langswal
12. Afmeren
13. Toepassen van de reglementen
14. Bedienen van de motor
15. Manoevreren met de motor
16. Gebruik navigatie-instrumenten
17. Gebruik (veiligheids)uitrusting
18. Gebruik van kaart en almanak
19. Jachtetiquette en zorg voor het schip
20. Man over boord manoeuvres
21. Bijliggen
22. Ankeren
23. Gebruik navigatie-instrumenten
24. Navigeren aan boord
25. Gebruik Marifoon
26. Vlagvoering en douaneformaliteiten

8.7.2 Eisen theorie

1. Scheepsonderdelen
2. Werking van de motor
3. Theoretische beginselen van het zeilen en sturende werking van de zeilen
4. Beginselen van het manoevreren op de motor
5. Reglementen
6. Inrichting van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)
7. Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord
8. Werking en bediening van elektronische navigatie-instrumenten
9. Inzicht in waterdichtheid van het schip

8.7.3 Toelichting op de praktischeisen

1. **Vaarklaar maken en controleren van het schip**

Het schip klaar maken om uit te varen. Zeilen klaar om te hijsen, vallen, lieren en schoten gebruiksklaar, lij-ogen op de juiste plaats. Benedendeks alles vastzetten en afsluiters dichtdoen. Controle op de waterdichtheid van het schip evenals de afsluiters onderdeks en controle van verstaging en borgpennen en lopend want bovendeks. Nalopen van schroefasdoorvoer, oliepeil, water en V-snaar van de motor. Inspectie veiligheidsvoorzieningen op aantal en geldigheidsdatum.

2. **Lijnbehandeling (knopen, steken, omgaan met lieren en spinnakerboom)**

Het omgaan met lijnen die op lieren zijn belegd en het maken van de juiste knopen waar dit vereist is. Verder het aanbrengen van een bulletalie en het zetten van de spinnakerboom.

3. **Communicatieafspraken**

Ervoor zorgdragen dat ieder lid van de bemanning weet hoe de communicatie aan boord verloopt.

4. **Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen en reven**

Op de juiste wijze hijsen en strijken van de zeilen. Omgaan met kraanlijn, giekneerhouder, zeilbandjes, halstalie en voorlijk, onderlijkstrekker en reguleerlijntjes. Inzicht hebben in de manier waarop zeil gewisseld c.q. gereefd wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten.

5. **Sturen(ook op kompas)**

Het schip met behulp van zeilen en roer een rechte koers en bochten kunnen laten varen. In zicht van boeien/bakens in een vaargeul kunnen sturen. Sturen op de zeilen (hoog aan de wind en voor de wind de koers aan de zeilstand kunnen aanpassen). Op geleidelijnen en -lichten zowel onder zeil als op de motor kunnen sturen. In staat zijn een kompaskoers te sturen zonder al te veel koerscorrecties

6. **Stand en bediening van de zeilen (ook oploeven en afvallen)**

Het zodanig instellen van de zeilen dat deze optimaal staan voor de invalshoek van de wind, evenals het aanpassen van de zeilen bij koersveranderingen.

7. **Aan dek werken**

Zelfstandig werkzaamheden aan dek kunnen uitvoeren: reven, zeilen wisselen en voorzeilen uitbomen. In staat zijn aan dek te werken met gebruik van een looplijn en zonder begeleiding werkzaamheden uit kunnen voeren waarbij op het voordek en aan de mast moet worden gewerkt.

8. **Overstag gaan, kruisen en opkruisen nauw vaarwater**

Overstag gaan: Het door de wind brengen van het schip, waarbij ieder lid van de bemanning weet welke handeling van hem of haar wordt verwacht, zodat dit op een veilige en verantwoorde manier gebeurt met de daarbij behorende commando's.

Opkruisen: Goed hoog aan de wind varende een bovenwinds gelegen punt bezeilen door middel van een of meerdere overstagmanoeuvres. Zonodig met gebruikmaking van een dwarspeiling.

Kruisen in nauw vaarwater: Het opkruisen in vaarwater met een breedte van 4 maal de bootslengte waarbij gebruik wordt gemaakt van de tactiek van de korte en lange slag, waarbij op de korte slag snelheid wordt gemaakt en op de lange slag hoogte wordt gewonnen, dusdanig dat te allen tijde een overstag mogelijk is.

9. **Gijpen**

Het op een verantwoorde manier overbrengen van grootzeil en fok op een voor de windse koers waarbij het hek van het schip door de wind draait, met de daarbij behorende commando's. Indien met bulletalie wordt gevaren dan dient deze op een ruime windse koers verwijderd te worden.

Gijpen kunnen vermijden: Indien de omstandigheden dit vereisen (bijv. ondiepte, golfhoogte en windsterkte) in staat zijn middels een overstag een gijp te vermijden, waarbij indien nodig met fok bak wordt gewerkt.

10. **Afvaren van hogerwal, langswal, uit een box**

Inzicht hebben in de manier waarop afgevaren wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten. Hierbij op een juiste wijze gebruik maken van trossen, springen, hulplijnen en stootwillen.

11. **Aankomen aan hogerwal, langswal**

Aankomen onder zeil bij een hoger walsteiger op één van de volgende manieren:

- Door middel van een sliplanding (aan de windse aankomst) waarbij op de aan de windse koers nog extra snelheid kan worden gemaakt met het grootzeil en de fok voor het kort wegdraaien dient.
- Door middel van een opschieter, waarbij door het maken van een draai van minimaal 90 graden de vaart uit het schip wordt gehaald en goed gebruik wordt gemaakt van de remmende werking van het roer.

12. **Afmeren**

Inzicht hebben in het vastleggen van een jacht, langs een ander schip aan de wal of in een box, evenals het gebruik van trossen, springen en stootwillen.

Onbeheerd achterlaten (stalling): Het schip dusdanig achter kunnen laten dat het bij veranderende waterhoogten en weersomstandigheden te allen tijde veilig ligt.

13. **Toepassen van de reglementen**

Het in praktijk kunnen uitvoeren van de eenvoudige wijkregels van de reglementen.

14. **Bedienen van de motor**

Weten hoe de motor te kunnen starten en stoppen, plus vooruit, achteruit en gas geven/minderen. Controle koelwater, oliedruk, laadstroom.

15. **Manoeuvreren op de motor**

Het varen op de motor op open water en het aankomen en wegvaren in eenvoudige situaties. Toepassen van krachten en effecten bij het manoeuvreren op de motor; gebruik kunnen maken van en omgaan met het schroefeffect van de motor, alsmede inzicht hebben in het gebruik van koppels met gebruik van landvasten en deze in de praktijk gebruiken bij het aanleggen en afvaren bij boxen en steigers. In staat zijn een boot op de plaats stil te houden.

16. **Gebruik navigatie instrumenten**

Aflesen van de aan boord aanwezige navigatie-instrumenten, voorbeeld log-, diepte- en windmeters.

17. **Gebruik (veiligheids)uitrusting en reddingsmiddelen**

Controle op waterdichtheid bij luiken, afsluiters en eventuele andere huiddoorvoeren. Weten hoe lenspomp, gasinstallatie, brandblussers, gasdetectoren, diverse afsluiters, hoofdschakelaar boordnet, navigatieverlichting, en dergelijke gebruikt en bediend moeten worden. Vooral ook de plaatsen weten waar het een en ander zich bevindt. Bekend zijn met het gebruik van reddingsboeien, zwemvesten, werplijnen, veiligheidslijnen en -gordels, reddingslichten en reddingsvlot. Weten waar ze te vinden.

18. **Gebruik van kaart en almanak**

Het lezen van een kaart, afstanden afpassen, gebruik plotter en passer en het kunnen gebruiken van een almanak.

19. **Jachtetiquette en zorg voor het schip**

Respect tonen voor medewatersporters en hun eigendommen. Respect tonen voor het milieu. Het schip op orde houden. Zeilen netjes opdoeken. Vallen en landvasten opschieter. Stootwillen en landvasten en opruimen na het ontmeren. Kennis hebben van een juiste vlagvoering.

20. **Man over boord manoeuvres**
Het terug aan boord halen van een bemanningslid op een veilige en snelle manier.
21. **Bijliggen**
Het stil leggen van het schip door middel van fok bak en roer voor loevend schip hetzij met grootzeil als wachtmanoeuvre, hetzij zonder grootzeil als stormtactiek.
22. **Ankeren**
Inzicht hebben in het uitvoeren van een ankermanoeuvre zowel op stilstaand als stromend water en zowel op motor als onder zeil. In staat zijn om het ankergerie en de ankerlier te bedienen. Op stilstaand water onder zeil moet ook het deinzen worden beheerst.
23. **Gebruik navigatie-instrumenten**
Het juist aflezen en interpreteren van de instrumenten (zoals Decca, GPS, etc.) en deze gegevens ook in het logboek over kunnen brengen.
24. **Navigeren aan boord**
Kennis van eenvoudige navigatie, getijdenbeweging en zeestromen. Kunnen kaartlezen, gebruik passer, plotter en almanak. Waterstanden kunnen berekenen. Werken met variatie, deviatie en drift en het kunnen uitzoeken van getijdenstroom en vaarwatergegevens. Weerberichten uitluisteren en vastleggen, beperkte kennis meteorologie en het globaal kunnen lezen van een weerkaart.
25. **Gebruik Marifoon**
Onder toezicht een marifoon bedienen en gebruiken.
26. **Vlagvoering en douaneformaliteiten**
Vlagvoering volgens de jachtetiquette en bekend zijn met de diverse seinvlaggen volgens BPR en BVA. Bekend zijn met de douaneformaliteit bij het aanlopen van buitenlandse havens.

8.7.4 Toelichting op de theorie-eisen

1. **Scheepsonderdelen**

Van eigen boot en tuigage in de praktijk en op een tekening minstens 25 onderdelen bij de juiste naam kunnen noemen. De onderdelen naar eigen keuze van de kandidaat. Op de tekening moeten duidelijk minstens 30 verschillende onderdelen voorkomen. In ieder geval moeten gekend worden: blok, landvast, kiel, helmstok, roer, mast, giek, val, schoot, halshoek, schoothoek, grootzeil, fok.

De kandidaat moet kunnen aangeven wat bedoeld wordt met de volgende termen:

Hoger wal, lager wal, bakboord, stuurboord, hoge- en lage zijde, loef- en lijzijde, in de wind, aan de wind, halve wind, ruime wind, voor de wind, oploeven, afvallen, overstag gaan, gijpen, kruisrak, killen van het zeil, deinzen, opschieten, beleggen.

2. **Werking van de motor**

De functie weten van koelwater, smeerolie, wierfilter, dynamo, V-snaar, keerkoppeling, soort brandstof, accu, controle lampjes, impeller van de waterpomp, de zwaanshals in het uitlaatsysteem.

3. **Theoretische beginselen van het zeilen, sturende werking van de zeilen**

Aan kunnen geven hoe de stand van de zeilen moet zijn op verschillende koersen. De invloed kunnen uitleggen van het inhalen of uitvieren van de schoten op de sturende werking van de zeilen. Ook aan kunnen geven wat er gebeurt bij een onjuiste zeilstand.

4. **Beginselen van het manoeuvreren op de motor**

Aan kunnen geven welke trossen en springen gebruikt moeten worden bij het aan- en ontmeren. Het wieleffect kunnen verklaren.

5. **Reglementen**

Weten welk reglement van toepassing is: BVA, SRTZ of BPR.

De volgende regels uit het Binnenvaartpolitiereglement kunnen toepassen:

2	Vaststellingsbesluit Binnenvaartpolitiereglement
1.01 lid A 1°	schip
1.01 lid A 2°	motorschip
1.01 lid A 3°	groot schip
1.01 lid A 4°	klein schip
1.01 lid A 6°	passagiersschip
1.01 lid A 14°	veerpont
1.01 lid A 15°	zeilschip
1.01 lid A 16°	zeilplank
1.01 lid B 2°	sleep
1.01 lid B 5°	assisteren
1.01 lid C 1°	's nachts
1.01 lid C 2°	overdag
1.01 lid C 7°	korte stoot, lange stoot
1.01 lid D 5°	vaarweg
1.01 lid D 6°	vaarwater
1.02 lid 1 t/m 4	Verplichtingen en verantwoordelijkheden schipper
1.04	Voorzorgsmaatregelen
1.05	Afwijking reglement
1.09 lid 1	Sturen
1.11	Reglement aan boord
2.02	Kentekens van kleine schepen
3.01a lid a, b, c, d	Begripsbepalingen: toplicht, boordlichten, heklicht, rondom schijnend licht
3.05	Verboden tekens
3.07	Verboden lichten of tekens
3.08 lid 1	Tekens van motorschepen
3.08 lid 5	Tekens van motorschepen (motorkegel)

3.09 lid 1, 2, 3, 4	Tekens van slepen en van motorschepen die assisteren
3.12	Tekens van grote zeilschepen
3.13	Tekens van kleine schepen
3.15	Gele ruit passagiersschepen
3.20	Tekens van stilliggende schepen
3.25	Tekens van in bedrijf zijnde drijvende werktuigen
3.29	Bijkomende tekens bescherming hinderlijke waterbeweging
3.30	Noodtekens
3.38	Teken bij een duiker te water
4.01 lid 1b en 4	Geluidsseinen; algemene bepalingen
4.02	Geven van geluidsseinen
4.04	Blijf weg-sein
5.01	Verplichtingen ivm verkeerstekens
5.02	Prioriteit
6.01	Vaarregels: begripsbepalingen
6.03 lid 1,3,4,5	Tegengestelde koersen: algemene beginselen
6.04 lid 2	Tegengestelde koersen: stuurboordwal
6.04 lid 3	Tegengestelde koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.04 lid 4	Tegengestelde koersen: groot onderling
6.04 lid 7	Tegengestelde koersen: kleine motorschepen onderling
6.04 lid 6,8	Tegengestelde koersen: kleine zeilschepen onderling en zeil – spier – motor
6.04 lid 9	Tegengestelde koersen: klein spier onderling
6.07	Voorbijvaren op tegengestelde koersen in een enge
6.09	Voorbijlopen: algemene bepalingen
6.10	Voorbijlopen
6.13 lid 1, 2, 3, 4	Keren
6.14	Vertrek
6.16 lid 1 t/m 7	Uit- en invaren van havens en hoofd- en nevenvaarwateren
6.17 lid 2	Kruisende koersen: stuurboordwal
6.17 lid 3	Kruisende koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.17 lid 4	Kruisende koersen: groot onderling
6.17 lid 6	Kruisende koersen: kleine zeilschepen onderling
6.17 lid 7	Kruisende koersen: kleine motorschepen onderling
6.17 lid 8	Kruisende koersen: klein spier onderling
6.17 lid 9	Kruisende koersen: zeil – spier – motor
6.18 lid 1	Diverse vaarregels (gelijke hoogte varen)
6.18 lid 2	Diverse vaarregels (voorbijvaren gevaarlijke stoffen)
6.18 lid 4	Diverse vaarregels (niet vastmaken of meevoeren aan varende schip zonder toestemming)
6.20 lid 1	Hinderlijke waterbeweging
6.22	Stremming en beperking van de scheepvaart
6.23	Vaarregels voor veerponten
6.26	Doorvaren van beweegbare bruggen
6.28 lid 4, 5, 9	Doorvaren van sluizen
6.28a	In- en uitvaren van sluizen
7.09	Gedogen langs zij te komen
7.10	Medewerken bij vertrek
8.08	Watersport zonder schip
9.04 lid 1, 2, 3	Kleine schepen
9.05	Zeilplanken
Bijlage 6A geluidsseinen:	
Attentie	
Ik ga stuurboord uit	
Ik ga bakboord uit	
Ik sla achteruit	
Ik kan niet manoeuvreren	

Noodsein

Blijfweg sein

Verzoek tot bediening van brug of sluis

Bijlage 7 verkeerstekens:

A1	In-, uit- en doorvaren verboden. Inclusief A.1.a
A9	Verbod op hinderlijke waterbeweging
A11	In-, uit- of doorvaren verboden, wordt aanstonds toegestaan
A12	Verboden voor motorschepen
A13	Verboden voor kleine schepen
A15	Verboden voor zeilschepen
A16	Verboden voor door spierkracht voortbewogen schepen
A17	Verboden voor zeilplanken
B5	Verplichting voor het bord stil te houden
B6	Verplichting de vaarsnelheid te beperken
D1	Aanbevolen doorvaartopening vaste bruggen
E1	In-, uit- en doorvaren toegestaan
E4	Niet vrijvarende veerpont
E4.1	Vrijvarende veerpont
E9	Het gevolgde vaarwater geldt als hoofdvaarwater
E10	Het gevolgde vaarwater geldt als nevenvaarwater
E11	Einde van een verbod of gebod
E15	Motorschepen toegestaan
E16	Kleine schepen toegestaan
E18	Zeilschepen toegestaan
E19	Door spierkracht voortbewogen schepen toegestaan
E20	Zeilplanken toegestaan
G1	Optische tekens bij vaste bruggen
G2	Optische tekens bij beweegbare bruggen
G4	Optische tekens bij sluizen
G5.1a	Hoogteschaal
H3	Spui- en inlaattekens
Bijlage 15 (vaarwegen behorend bij art. 9.04 lid 1)	
Bijlage 16 (vaarwegen behorend bij art. 9.05)	

Weten dat naast het BPR nog andere reglementen kunnen gelden en weten waar het BPR en deze andere reglementen gevonden kunnen worden.

Weten welke andere reglementen bovendien nog op welke vaarwateren binnen zijn vaargebied gelden.

Weten dat voor het varen met bepaalde schepen een Klein Vaarbewijs verplicht is (Binnenschepenwet Art. 16 lid 2).

De volgende regels uit de BVA kunnen toepassen:

Voorschrift 2	Verantwoordelijkheid
Voorschrift 3	Algemene begripsomschrijvingen
Voorschrift 5	Uitkijk
Voorschrift 6	Veilige vaart
Voorschrift 7	Gevaar voor aanvaring
Voorschrift 8	Maatregelen ter vermindering van aanvaring
Voorschrift 9	Nauwe vaarwateren
Voorschrift 10	Verkeersscheidingsstelsels
Voorschrift 12	Zeilschepen
Voorschrift 13	Oplopen
Voorschrift 14	Recht tegen elkaar in sturen
Voorschrift 15	Koers kruisen
Voorschrift 16	Maatregelen van het schip dat moet uitwijken
Voorschrift 17	Maatregelen van het schip dat koers en vaart moet houden
Voorschrift 18	Verantwoordelijkheden van schepen onderling
Voorschriften 20 tot en met 30	Lichten en dagmerken
Voorschriften 32 tot en met 37	Licht- en geluidsseinen

De volgende regels uit de SRTZ kunnen toepassen:

SRTZ artikel 3 Verantwoordelijkheid
SRTZ artikel 4 Voorzorgsmaatregelen

6. **Inrichtingen van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)**
Afhankelijk van het vaargebied de waterkaart, of de hydrografische kaart kunnen 'lezen'. Het herkennen van boeien. De hoofdstreken van het kompas op de kaart kunnen aangeven
7. **Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord**
Kennis hebben van de problemen die zich voor kunnen doen bij het aan boord krijgen van een drenkeling. Aan kunnen geven waarom drenkelingen zoveel mogelijk horizontaal behandeld moeten worden.
8. **Werking en bediening van elektronische navigatie-instrumenten**
De aan boord zijnde elektronische apparatuur kunnen aflezen en begrip hebben van de afgelezen waarden.
- 9 **Inzicht in de waterdichtheid van het schip**
Weten op welke punten water het schip kan binnen dringen (luiken, schroefas e.d) Aan kunnen geven hoe afsluiters bij toilet, gootsteen, wastafel e.d bediend moeten worden. Aan kunnen geven hoe de waterafdichting van de schroefas geregeld is.

8.8 Diploma Zeezeilen III

Dit diploma is bedoeld voor personen, die blijk hebben gegeven onderstaande functies te kunnen uitvoeren als 'Dayskipper'* op een zeegaand jacht en die onder omstandigheden tot 6 Beaufort zelfstandig veilig en verantwoord kunnen varen, manoeuvreren en navigeren op dagtochten langs de kust. Hij/zij moet daarbij leiding kunnen geven aan de bemanning aan dek en zelfstandig kunnen navigeren. De vereiste ervaring voor dit diploma is 750 mijl, waarvan 250 mijl na het behalen van het diploma Zeezeilen II. Deze ervaring moet aannemelijk gemaakt kunnen worden.

8.8.1 Praktijkeisen

1. Vaarklaar maken en controleren van het schip
2. Lijnbehandeling (knopen, steken omgaan met lieren en spinnakerboom)
3. Communicatie afspraken
4. Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen, reven (geen vliegende voorzeilen)
5. Sturen (ook op het kompas)
6. Stand en bediening van de zeilen
7. Aan dek werken
8. Overstag gaan, opkruisen en kruisen in nauw vaarwater
9. Gijpen (ook met de bulletalie)
10. Afvaren van hogerwal, langswal, uit een box
11. Aankomen aan hogerwal, langswal
12. Afmeren
13. Toepassen van de reglementen
14. Bedienen van de motor
15. Manoeuvreren met de motor
16. Gebruik navigatie-instrumenten
17. Gebruik (veiligheids)uitrusting
18. Gebruik van kaart en almanak
19. Jachtetiquette en zorg voor het schip
20. Man over boord manoeuvres
21. Bijliggen
22. Ankeren
23. Gebruik navigatie-instrumenten
24. Navigeren aan boord
25. Gebruik Marifoon
26. Vlagvoering en douaneformaliteiten
27. Aankomen en afvaren van lagerwal
28. Opsporen en verhelpen van veel voorkomende storingen
29. Slepen en gesleept worden
30. Tochtvoorbereiding, zelfstandig aanlopen van havens, nachtzeilen
31. EHBO
32. Zeemanschap

8.8.2 Eisen theorie

1. Scheepsonderdelen
2. Werking van de motor
3. Theoretische beginselen van het zeilen en sturende werking van de zeilen
4. Beginselen van het manoeuvreren op de motor
5. Reglementen
6. Inrichting van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)
7. Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord
8. Werking en bediening van elektronische navigatie-instrumenten
9. Inzicht in waterdichtheid van het schip
10. Kennis van de factoren die de stabiliteit van een schip beïnvloeden
11. Theorie met betrekking tot alle bovengenoemde (praktijk)manoeuvres
12. In het bezit zijn van het certificaat Theoretische Kust Navigatie

8.8.3 Toelichting op de praktischeisen

1. **Vaarklaar maken en controleren van het schip**

Het schip klaar maken om uit te varen. Zeilen klaar om te hijsen, vallen, lieren en schoten gebruiksklaar, lij-ogen op de juiste plaats. Benedendecks alles vastzetten en afsluiters dichtdoen. Volledige controle van schip en (veiligheids)uitrusting: Controle op de waterdichtheid van het schip evenals de afsluiters onderdecks. Controle op het veilig functioneren van staand en lopend want. Nalopen van schroefasdoorvoer, oliepeil, water en V-snaar van de motor. Inspectie van veiligheidsvoorzieningen op aantal, geldigheidsdatum, bereikbaarheid en functionaliteit van de veiligheidsuitrusting

2. **Lijnbehandeling (knopen, steken, omgaan met lieren en spinnakerboom)**

Het omgaan met lijnen die op lieren zijn belegd en het maken van de juiste knopen waar dit vereist is. Verder het aanbrengen van een bulletalie en het zetten van de spinnakerboom.

3. **Communicatieafspraken**

Ervoor zorgdragen dat ieder lid van de bemanning weet hoe de communicatie aan boord verloopt.

4. **Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen en reven**

Op de juiste wijze hijsen en strijken van de zeilen. Omgaan met kraanlijn, giekneerhouder, zeilbandjes, halstalie en voorlijk, onderlijkstrekker en reguleerlijntjes. Inzicht hebben in de manier waarop zeil gewisseld c.q. gereefd wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten.

5. **Sturen(ook op kompas)**

Het schip met behulp van zeilen en roer een rechte koers en bochten kunnen laten varen. In zicht van boeien/bakens in een vaargeul kunnen sturen. Sturen op de zeilen (hoog aan de wind en voor de wind de koers aan de zeilstand kunnen aanpassen). Op geleidelijnen en -lichten zowel onder zeil als op de motor kunnen sturen. In staat zijn een kompaskoers te sturen zonder al te veel koerscorrecties

6. **Stand en bediening van de zeilen (ook oploeven en afvallen)**

Het zodanig instellen van de zeilen dat deze optimaal staan voor de invalshoek van de wind, evenals het aanpassen van de zeilen bij koersveranderingen.

Trimmen van zeilen, staand- en lopend want: Zorgdragen voor een correcte stand van de zeilen, evenals trim van voor-,onder- en achterlijk en gebruik van de overloop en hekstag.

7. **Aan dek werken**

Zelfstandig werkzaamheden aan dek uitvoeren (reven, zeilen wisselen en voorzeilen uitbomen). In staat zijn aan dek te werken met gebruik van een looplijn en zonder begeleiding werkzaamheden uit kunnen voeren waarbij op het voordek en aan de mast moet worden gewerkt.

Leidinggeven aan de bemanning: Duidelijke commandovoering tijdens voorbereiding en uitvoering van de manoeuvre. Inzet van de bemanning op de juiste manier.

8. **Overstag gaan, kruisen en opkruisen nauw vaarwater**

Overstag gaan: Het door de wind brengen van het schip, waarbij ieder lid van de bemanning weet welke handeling van hem of haar wordt verwacht, zodat dit op een veilige en verantwoorde manier gebeurt met de daarbij behorende commando's.

Opkruisen: Goed hoog aan de wind varende een bovenwinds gelegen punt bezeilen door middel van een of meerdere overstagmanoeuvres. Zonodig met gebruikmaking van een dwarspeiling.

Kruisen in nauw vaarwater: Het opkruisen in vaarwater met een breedte van 4 maal de bootslengte waarbij gebruik wordt gemaakt van de tactiek van de korte en lange slag, waarbij op de korte slag snelheid wordt gemaakt en op de lange slag hoogte wordt gewonnen, dusdanig dat te allen tijde een overstag mogelijk is.

9. **Gijpen**

Het op een verantwoorde manier overbrengen van grootzeil en fok op een voor de windse koers waarbij het hek van het schip door de wind draait, met de daarbij behorende commando's. Indien met bulletalie wordt gevaren dan dient deze op een ruime windse koers verwijderd te worden.

Gijpen kunnen vermijden: Indien de omstandigheden dit vereisen (bijv. ondiepte, golfhoogte en windsterkte) in staat zijn middels een overstag een gijp te vermijden, waarbij indien nodig met fok bak wordt gewerkt.

10. Afvaren van hogerwal, langswal, uit een box

Onder zeil en op de motor van een langswal en een hogerwal kunnen wegvaren. Daarbij rekening houden met beschikbare ruimte en ander verkeer. Hierbij op een juiste wijze gebruik maken van trossen, springen, hulplijnen en stootwillen..

11. Aankomen aan hogerwal, langswal

Aanleggen op een hogerwalsteiger op de motor of onder zeil door gebruik te maken van de wind en het afvaren hiervan door middel van het gebruik van springen.. Hierbij op een juiste wijze gebruik maken van trossen, springen, hulplijnen en stootwillen.

Aankomen onder zeil bij een hogerwal (steiger) op een van de volgende manieren:

- D.m.v. een sliplanding (aan de windse aankomst) waarbij op de aan de windse koers nog extra snelheid kan worden gemaakt met het grootzeil en de fok voor het kort wegdraaien dient.
- D.m.v. een opschieder, waarbij middels een draai van minimaal 90 graden de vaart uit het schip wordt gehaald en goed gebruik wordt gemaakt van de remmende werking van het roer.

12. Afmeren

Inzicht hebben in het vastleggen van een jacht, langs een ander schip aan de wal of in een box, evenals het gebruik van trossen, springen en stootwillen.

Onbeheerd achterlaten (stalling): Het schip dusdanig achter kunnen laten dat het bij veranderende waterhoogten en weersomstandigheden te allen tijde veilig ligt.

13. Toepassen van de reglementen

Het in praktijk kunnen uitvoeren van de eenvoudige wijkregels van de reglementen.

14. Bedienen van de motor

Weten hoe de motor te kunnen starten en stoppen, plus vooruit, achteruit en gas geven/minderen. Controle koelwater, oliedruk, laadstroom.

15. Manoeuvreren op de motor

Het varen op de motor op open water en het aankomen en wegvaren in eenvoudige situaties. Toepassen van krachten en effecten bij het manoeuvreren op de motor; gebruik kunnen maken van en omgaan met het schroefeffect van de motor, evenals inzicht hebben in het gebruik van koppels met gebruik van landvasten en deze in de praktijk gebruiken bij het aanleggen en afvaren bij boxen en steigers. In staat zijn een boot op de plaats stil te houden. Manoeuvreren op de motor bij bruggen, sluizen en havens en omgaan met druk scheepvaartverkeer. Bekend zijn met de problematiek van grote schepen en zeer grote schepen en hieraan voortijdig de voorgenomen handeling kenbaar kunnen maken.

16. Gebruik navigatie instrumenten

Aflezen van de aan boord aanwezige navigatie-instrumenten, voorbeeld log-, diepte- en windmeters.

17. Gebruik (veiligheids)uitrusting en reddingsmiddelen

Controle op waterdichtheid bij luiken, afsluiters en eventuele andere huiddoorvoeren. Weten hoe lenspomp, gasinstallatie, brandblussers, gasdetectoren, diverse afsluiters, hoofdschakelaar boordnet, navigatieverlichting, en dergelijke gebruikt en bediend moeten worden. Vooral ook de plaatsen weten waar het een en ander zich bevindt. Bekend zijn met het gebruik van reddingsboeien, zwemvesten, werplijnen, veiligheidslijnen en -gordels, reddingslichten en reddingsvlot. Weten waar ze te vinden.

18. **Gebruik van kaart en almanak**
Het lezen van een kaart, afstanden afpassen, gebruik plotter en passer en het kunnen gebruiken van een almanak.
19. **Jachtetiquette en zorg voor het schip**
Respect tonen voor medewatersporters en hun eigendommen. Respect tonen voor het milieu. Het schip op orde houden. Zeilen netjes opdoeken. Vallen en landvasten opschieten. Stootwilen en landvasten en opruimen na het ontmeren. Kennis hebben van een juiste vlagvoering.
20. **Man over boord manoeuvres**
Het terug aan boord halen van een bemanningslid op een veilige en snelle manier. Weten hoe te handelen bij het aan boord brengen van een drenkeling die lang in het water heeft gelegen evenals de nabehandeling van de drenkeling.
21. **Bijliggen**
Het stil leggen van het schip door middel van fok bak en roer voor loevend schip hetzij met grootzeil als wachtmanoeuvre, hetzij zonder grootzeil als stormtactiek.
22. **Ankeren**
Inzicht hebben in het uitvoeren van een ankermanoeuvre zowel op stilstaand als stromend water en zowel op motor als onder zeil. In staat zijn om het ankergerei en de ankerlier te bedienen. Op stilstaand water onder zeil moet ook het deinzen worden beheerst. Ankermanoeuvres aan lager wal uit kunnen voeren op zowel motor als zeil en het schip eventueel kunnen keren. Aanleggen op steigers of kademuren met behulp van een hekanker of een tweede anker.
23. **Gebruik navigatie-instrumenten**
Om kunnen gaan met de aanwezige navigatie apparatuur (bijv. LoranC, GPS) en de gegevens hiervan op de juiste manier kunnen interpreteren en in logboek en kaart kunnen verwerken.
24. **Navigeren aan boord**
Het bepalen van de fouten van de aanwezige navigatie-instrumenten.
Interpreteren en uitvoeren van de BVA en/of BPR
Het uitzetten van koersen en afstanden in de kaart en het bepalen van de te sturen koers met toepassing van variatie, deviatie, stroom en drift (waarbij gewerkt moet kunnen worden met de betrokken kaarten, stroomatlassen, Almanakken en andere nautische boekwerken, stuurtafel, parallellinaal, driftgegevens).
Het bijhouden van het gegist bestek (in betond of bebakend vaarwater de positie bijhouden).
Het bepalen, controleren en in de kaart zetten van de positie aan de hand van zichtpeilingen.
Het gebruik van het kompas als hulpmiddel bij de navigatie.
Het gebruik van de dieptemeter als hulpmiddel bij de navigatie. Diepteberekeningen kunnen uitvoeren bij ankeren op getijdenwater.
Het gebruik van het log als hulpmiddel bij de navigatie.
Het aanlopen van havens en vaargeulen, zowel bij dag als bij nacht. De veilige sectoren kunnen gebruiken.
De lopende navigatie bijhouden in het logboek.
Het logboek gebruiken als nautisch instrument
25. **Gebruik Marifoon**
Bekend zijn met de functies van de noodkanalen en de aanroeprocedures ook voor kuststations en schepen onderling kunnen deelnemen aan verkeersbegeleidingssystemen

26. **Vlagvoering en douaneformaliteiten**
Vlagvoering volgens de jachtetiquette en bekend zijn met de diverse seinvlaggen volgens BPR en BVA. Bekend zijn met de douaneformaliteit bij het aanlopen van buitenlandse havens.
27. **Aankomen aan en afvaren van lager wal op de motor**
Aanleggen op een lager walsteiger door gebruik te maken van de wind en het afvaren hiervan d.m.v. het gebruik van achterspring of voorspring.
28. **Opsporen en verhelpen van veel voorkomende storingen**
Het kunnen opsporen en verhelpen van veel voorkomende problemen. Hierbij is een systematische aanpak gewenst en dienen de oplossingen de veiligheid en zeewaardigheid van het schip niet te beïnvloeden.
29. **Slepen en gesleept worden**
Een schip kunnen losslepen of gewoon slepen en de sleeptros bevestigen op een veilige plaats.
30. **Tochtvoorbereiding**
Vastleggen van een vaarplan, incl. meteo gegevens. Thuisfront informeren. (SOLAS Hfdst.V)
Zelfstandig aanlopen van havens, nachtzeilen. Een tocht kunnen plannen over zee, rekening houdende met alle aanwezige obstakels, zoals ondiepten, drukke scheepvaartroutes en gebieden met zware stromingen. Nachttochten waarbij extra aandacht wordt besteed aan de voorzorgsmaatregelen op het gebied van de veiligheid.
31. **EHBO**
Het kunnen aanleggen van nood- en drukverbanden. Kennis van de beginselen van reanimatie. Herkennen van onderkoeling en de eerste behandeling kunnen toepassen.
32. **Zeemanschap**
In de ruimste zin van het woord.

8.8.4 Toelichting op de theorie-eisen

1. **Scheepsonderdelen**

Van de eigen boot en tuigage in de praktijk en op afbeeldingen minstens 40 onderdelen bij de juiste naam kunnen noemen. Deze onderdelen naar eigen keuze van de kandidaat. In ieder geval moeten gekend worden: voorsteven, spiegel, sluiting, kous, blok, stootkussen, hoosvat, landvast, kiel, helmstok, roer, roerblad, mast, giek, val, halstalie, schoot, voor-, achter-, onderlijk, hals-, schoothoek, grootzeil, fok. Kennis hebben van de functie van wrangen, dwarschotten en verstevigingen voor het bevestigen van de verstaging. De functie van het aanwezige beslag kunnen aangeven en de benamingen kennen.

Kunnen aangeven wat bedoeld wordt met de volgende termen: hoger wal, lager wal, bakboord, stuurboord, hoge- en lage zijde, loef- en lijzijde, in de wind, aan de wind, halve wind, ruime wind, voor de wind, oploeven, afvallen, overstag gaan, gijpen, kruisrak, killen van het zeil, deinzen, opschieten, beleggen, bovenlangs, onderlangs, dwarspeiling, bezeild, binnen de wind, korte slag, lange slag, opschieter, zuigen, duiken, planeren, volvallen, verhalen, verlijeren, drift, bijliggen, bak(-houden).

2. **Werking van de motor**

De functie weten van koelwater, smerolie, wierfilter, dynamo, V-snaar, keerkoppeling, soort brandstof, accu, controle lampjes, impeller van de waterpomp, de zwaanshals in het uitlaatsysteem

3. **Theoretische beginselen van het zeilen, sturende werking van de zeilen.**

De begrippen kracht en koppel moeten gekend worden en ze kunnen gebruiken bij het uitleggen van de onderstaande zaken.

Aan kunnen geven wat de effecten zijn van fok en grootzeil op het sturen van het schip. Ook aan kunnen geven wat er gebeurt bij een onjuiste zeilstand. Aan kunnen geven wat de effecten zijn van de helling van de boot op het sturen van het schip. Kunnen verklaren hoe ten gevolge van de kracht van de wind op het zeil, drift en voortstuwing ontstaan.

Kennis hebben van de oorzaken van stabiliteit van scherpe jachten. Het verschil tussen gewichtsstabiliteit en vormstabiliteit moet kunnen worden uitgelegd.

4. **Beginselen van het manoeuvreren op de motor**

Aan kunnen geven welke trossen en springen gebruikt moeten worden bij het aan- en ontmeren. Het wieleffect kunnen verklaren.

5. **Reglementen**

Weten welk reglement van toepassing is: BVA, SRTZ of BPR.

De volgende regels uit het Binnenvaartpolitiereglement kunnen toepassen:

2	Vaststellingsbesluit Binnenvaartpolitiereglement
1.01 lid A 1°	schip
1.01 lid A 2°	motorschip
1.01 lid A 3°	groot schip
1.01 lid A 4°	klein schip
1.01 lid A 6°	passagiersschip
1.01 lid A 14°	veerpont
1.01 lid A 15°	zeilschip
1.01 lid A 16°	zeilplank
1.01 lid B 2°	sleep
1.01 lid B 5°	assisteren
1.01 lid C 1°	's nachts
1.01 lid C 2°	overdag
1.01 lid C 7°	korte stoot, lange stoot
1.01 lid D 5°	vaarweg
1.01 lid D 6°	vaarwater
1.02 lid 1 t/m 4	Verplichtingen en verantwoordelijkheden schipper
1.04	Voorzorgsmaatregelen
1.05	Afwijking reglement

1.09 lid 1	Sturen
1.11	Reglement aan boord
2.02	Kentekens van kleine schepen
3.01a lid a, b, c, d	Begripsbepalingen: toplicht, boordlichten, heklicht, rondom schijnend licht
3.05	Verboden tekens
3.07	Verboden lichten of tekens
3.08 lid 1	Tekens van motorschepen
3.08 lid 5	Tekens van motorschepen (motorkegel)
3.09 lid 1, 2, 3, 4	Tekens van slepen en van motorschepen die assisteren
3.12	Tekens van grote zeilschepen
3.13	Tekens van kleine schepen
3.15	Gele ruit passagiersschepen
3.20	Tekens van stilliggende schepen
3.25	Tekens van in bedrijf zijnde drijvende werktuigen
3.29	Bijkomende tekens bescherming hinderlijke waterbeweging
3.30	Noodtekens
3.38	Teken bij een duiker te water
4.01 lid 1b en 4	Geluidsseinen; algemene bepalingen
4.02	Geven van geluidsseinen
4.04	Blijf weg-sein
5.01	Verplichtingen ivm verkeerstekens
5.02	Prioriteit
6.01	Vaarregels: begripsbepalingen
6.03 lid 1,3,4,5	Tegengestelde koersen: algemene beginselen
6.04 lid 2	Tegengestelde koersen: stuurboordwal
6.04 lid 3	Tegengestelde koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.04 lid 4	Tegengestelde koersen: groot onderling
6.04 lid 7	Tegengestelde koersen: kleine motorschepen onderling
6.04 lid 6,8	Tegengestelde koersen: kleine zeilschepen onderling en zeil – spier – motor
6.04 lid 9	Tegengestelde koersen: klein spier onderling
6.07	Vorbijvaren op tegengestelde koersen in een engte
6.09	Vorbijlopen: algemene bepalingen
6.10	Vorbijlopen
6.13 lid 1, 2, 3, 4	Keren
6.14	Vertrek
6.16 lid 1 t/m 7	Uit- en invaren van havens en hoofd- en nevenvaarwateren
6.17 lid 2	Kruisende koersen: stuurboordwal
6.17 lid 3	Kruisende koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.17 lid 4	Kruisende koersen: groot onderling
6.17 lid 6	Kruisende koersen: kleine zeilschepen onderling
6.17 lid 7	Kruisende koersen: kleine motorschepen onderling
6.17 lid 8	Kruisende koersen: klein spier onderling
6.17 lid 9	Kruisende koersen: zeil – spier – motor
6.18 lid 1	Diverse vaarregels (gelijke hoogte varen)
6.18 lid 2	Diverse vaarregels (vorbijvaren gevaarlijke stoffen)
6.18 lid 4	Diverse vaarregels (niet vastmaken of meevoeren aan varend schip zonder toestemming)
6.20 lid 1	Hinderlijke waterbeweging
6.22	Stremming en beperking van de scheepvaart
6.23	Vaarregels voor veerponten
6.26	Doorvaren van beweegbare bruggen
6.28 lid 4, 5, 9	Doorvaren van sluizen
6.28a	In- en uitvaren van sluizen
7.09	Gedogen langs zij te komen
7.10	Medewerken bij vertrek

8.08	Watersport zonder schip
9.04 lid 1, 2, 3	Kleine schepen
9.05	Zeilplanken
Bijlage 6A geluidsseinen:	
Attentie	
Ik ga stuurboord uit	
Ik ga bakboord uit	
Ik sla achteruit	
Ik kan niet manoeuvreren	
Noodsein	
Blijfweg sein	
Verzoek tot bediening van brug of sluis	
Bijlage 7 verkeerstekens:	
A1	In-, uit- en doorvaren verboden. Inclusief A.1.a
A9	Verbod op hinderlijke waterbeweging
A11	In-, uit- of doorvaren verboden, wordt aanstonds toegestaan
A12	Verboden voor motorschepen
A13	Verboden voor kleine schepen
A15	Verboden voor zeilschepen
A16	Verboden voor door spierkracht voortbewogen schepen
A17	Verboden voor zeilplanken
B5	Verplichting voor het bord stil te houden
B6	Verplichting de vaarsnelheid te beperken
D1	Aanbevolen doorvaartopening vaste bruggen
E1	In-, uit- en doorvaren toegestaan
E4	Niet vrijvarende veerpont
E4.1	Vrijvarende veerpont
E9	Het gevolgde vaarwater geldt als hoofdvaarwater
E10	Het gevolgde vaarwater geldt als nevenvaarwater
E11	Einde van een verbod of gebod
E15	Motorschepen toegestaan
E16	Kleine schepen toegestaan
E18	Zeilschepen toegestaan
E19	Door spierkracht voortbewogen schepen toegestaan
E20	Zeilplanken toegestaan
G1	Optische tekens bij vaste bruggen
G2	Optische tekens bij beweegbare bruggen
G4	Optische tekens bij sluizen
G5.1a	Hoogteschaal
H3	Spui- en inlaattekens
Bijlage 15 (vaarwegen behorend bij art. 9.04 lid 1)	
Bijlage 16 (vaarwegen behorend bij art. 9.05)	

Weten dat naast het BPR nog andere reglementen kunnen gelden en weten waar het BPR en deze andere reglementen gevonden kunnen worden.

Weten welke andere reglementen bovendien nog op welke vaarwateren binnen zijn vaargebied gelden.

Weten dat voor het varen met bepaalde schepen een Klein Vaarbewijs verplicht is (Binnenschepenwet Art. 16 lid 2).

De volgende regels uit de BVA kunnen toepassen:

Voorschrift 2	Verantwoordelijkheid
Voorschrift 3	Algemene begripsomschrijvingen
Voorschrift 5	Uitkijk
Voorschrift 6	Veilige vaart
Voorschrift 7	Gevaar voor aanvaring
Voorschrift 8	Maatregelen ter vermindering van aanvaring
Voorschrift 9	Nauwe vaarwateren
Voorschrift 10	Verkeersscheidingsstelsels
Voorschrift 12	Zeilschepen
Voorschrift 13	Oplopen
Voorschrift 14	Recht tegen elkaar in sturen
Voorschrift 15	Koers kruisen
Voorschrift 16	Maatregelen van het schip dat moet uitwijken
Voorschrift 17	Maatregelen van het schip dat koers en vaart moet houden
Voorschrift 18	Verantwoordelijkheden van schepen onderling
Voorschriften 20 tot en met 30	Lichten en dagmerken
Voorschriften 32 tot en met 37	Licht- en geluidsseinen

De volgende regels uit de SRTZ kunnen toepassen:

SRTZ artikel 3	Verantwoordelijkheid
SRTZ artikel 4	Voorzorgsmaatregelen

- 6. Inrichtingen van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)**
Afhankelijk van het vaargebied de waterkaart, of de hydrografische kaart kunnen 'lezen'. Het herkennen van boeien. De hoofdstreken van het kompas op de kaart kunnen aangeven
- 7. Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord**
Kennis hebben van de problemen die zich voor kunnen doen bij het aan boord krijgen van een drenkeling. Aan kunnen geven waarom drenkelingen zoveel mogelijk horizontaal behandeld moeten worden.
- 8. Werking en bediening van elektronische navigatie-instrumenten**
De aan boord zijnde elektronische apparatuur kunnen aflezen en begrip hebben van de afgelezen waarden.
- 9. Inzicht in de waterdichtheid van het schip**
Van de volgende onderdelen kunnen aangeven hoe deze de waterdichtheid van het schip kunnen beïnvloeden : Luiken, Water afdichting van de schroefas, afsluiters van koelwater, gootsteen, wastafels, toilet e.d
Kunnen aangeven hoe om te gaan met deze bedreigingen en mogelijke oplossingen kunnen aandragen

10. **Kennis van de factoren die de stabiliteit van een schip beïnvloeden**
Kennis van de functie van een kiel. De invloed van helling op de bestuurbaarheid van het schip. Het voorkomen van helling door reven, voorzeil verkleinen, andere zeilstand of andere koers sturen.
11. **Theorie met betrekking tot alle bovengenoemde (praktijk)manoeuvres**
De praktischeisen vanuit de theorie kunnen benaderen, zowel in een gesprek als op papier
12. **In het bezit zijn van het certificaat Theoretische Kust Navigatie**
Het examen Theoretische Kust Navigatie wordt tweemaal per jaar afgenomen. Eénmaal na afloop van het winterseizoen (april/mei) en éénmaal na afloop van het zomerseizoen (november/december).

Exameneisen:

De internationale bepalingen ter voorkoming van aanvaring op zee.
Betonning en bebakening.
Vlaggenzeinen.
Navigatie-instrumenten.
Elektronische plaatsbepalingssystemen.
Kaarten en boekwerken.
De getijden.
Kaartpassen.
Meteorologie.

Meer informatie over de exameneisen, opleidingsmogelijkheden, examendata en tarieven kunt u verkrijgen bij het CWO-secretariaat of bij het Watersportverbond, Postbus 2658
3430 GB Nieuwegein
T: 030-7513740
F: 030-6564783
E-mail: info@cwo.nl of info@watersportverbond.nl
Internet: www.cwo.nl / www.watersportverbond.info

8.9 Diploma Zeezeilen IV

Dit diploma is bedoeld om de eigen vaardigheid van een Zeezeilinstructeur 3 te testen dan wel voor personen die blijk hebben gegeven onderstaande functies te kunnen uitvoeren als 'Coastal skipper' * op een zeegaand jacht. In principe onder alle omstandigheden zelfstandig, veilig en verantwoord kunnen varen en manoeuvreren op zee. Daarnaast leiding geven aan de bemanning, navigeren en de tocht voorbereiden. Hij/zij draagt onder alle omstandigheden de eindverantwoordelijkheid voor schip en bemanning, ook in juridische zin. De vereiste ervaring voor dit diploma is totaal 1000 mijl, waarvan 250 mijl na het behalen van niveau Zeezeilen III. Deze ervaring moet aannemelijk gemaakt kunnen worden.

8.9.1 Eisen praktijk

1. Vaarklaar maken en controleren van het schip
2. Lijnbehandeling (knopen, steken omgaan met lieren en spinnakerboom).
3. Communicatie afspraken.
4. Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen, reven (geen vliegende voorzeilen).
5. Sturen (ook op het kompas).
6. Stand en bediening van de zeilen.
7. Aan dek werken.
8. Overstag gaan, opkruisen en kruisen in nauw vaarwater.
9. Gijpen (ook met de bulletalie).
10. Afvaren van hogerwal, langswal, uit een box
11. Aankomen aan hogerwal, langswal.
12. Afmeren.
13. Toepassen van de reglementen.
14. Bedienen van de motor.
15. Manoeuvreren met de motor.
16. Gebruik navigatie-instrumenten.
17. Gebruik (veiligheids)uitrusting.
18. Gebruik van kaart en almanak.
19. Jachtetiquette en zorg voor het schip
20. Man over boord manoeuvres.
21. Bijliggen.
22. Ankeren.
23. Gebruik navigatie-instrumenten.
24. Navigeren aan boord
25. Gebruik Marifoon
26. Vlagvoering en douaneformaliteiten
27. Aankomen en afvaren van lagerwal
28. Opsporen en verhelpen van veel voorkomende storingen.
29. Slepen en gesleept worden
30. Tochtvoorbereiding, zelfstandig aanlopen van havens, nachtzeilen.
31. EHBO.
32. Zeemanschap.
33. Loskomen van aan de grond lopen, stormmanoeuvres, noodreparaties en calamiteiten.
34. Sloepenrol. Plaats en gebruik veiligheidsmiddelen; hoe te handelen bij verschillende calamiteiten.

8.9.2 Eisen theorie

1. Scheepsonderdelen.
2. Werking van de motor.
3. Theoretische beginselen van het zeilen en sturende werking van de zeilen.
4. Beginselen van het manoeuvreren op de motor.
5. Reglementen.
6. Inrichting van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied).
7. Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord.
8. Werking en bediening van elektronische navigatie-instrumenten.
9. Inzicht in waterdichtheid van het schip.
10. Kennis van de factoren die de stabiliteit van een schip beïnvloeden.
11. Theorie met betrekking tot alle bovengenoemde (praktijk)manoeuvres.
12. In het bezit zijn van het certificaat Theoretische Kust Navigatie.
13. In het bezit zijn van MARCOM B
14. In het bezit zijn van het CWO-certificaat Reisvoorbereiding, Routing en Planning.

8.9.3 Toelichting bij de praktischeisen

1. **Vaarklaar maken en controleren van het schip**

Het schip klaar maken om uit te varen. Zeilen klaar om te hijsen, vallen, lieren en schoten gebruiksklaar, lij-ogen op de juiste plaats. Benedendecks alles vastzetten en afsluiters dichtdoen. Volledige controle van schip en (veiligheids)uitrusting: Controle op de waterdichtheid van het schip evenals de afsluiters onderdecks. Controle op het veilig functioneren van staand en lopend want. Nalopen van schroefasdoorvoer, oliepeil, water en V-snaar van de motor. Inspectie van veiligheidsvoorzieningen op aantal, geldigheidsdatum, bereikbaarheid en functionaliteit van de veiligheidsuitrusting

2. **Lijnbehandeling (knopen, steken, omgaan met lieren en spinnakerboom)**

Het omgaan met lijnen die op lieren zijn belegd en het maken van de juiste knopen waar dit vereist is. Verder het aanbrengen van een bulletalie en het zetten van de spinnakerboom.

3. **Communicatieafspraken**

Ervoor zorgdragen dat ieder lid van de bemanning weet hoe de communicatie aan boord verloopt.

4. **Hijsen en strijken van de zeilen, zeil wisselen en reven**

Op de juiste wijze hijsen en strijken van de zeilen. Omgaan met kraanlijn, giekneerhouder, zeilbandjes, halstalie en voorlijk, onderlijkstrekker en reguleerlijntjes. Inzicht hebben in de manier waarop zeil gewisseld c.q. gereefd wordt en de daarbij opgedragen handelingen veilig kunnen verrichten. Het kunnen hanteren van bijzondere voorzeilen zoals spinnaker, halfwinder, etc Weten hoe de schoten moeten worden aangeslagen. Het zetten van de spinnakerboom. De betreffende zeilen kunnen hijsen. Weten op welke koersen de betreffende zeilen kunnen worden gevoerd

5. **Sturen(ook op kompas)**

Het schip met behulp van zeilen en roer een rechte koers en bochten kunnen laten varen. In zicht van boeien/bakens in een vaargeul kunnen sturen. Sturen op de zeilen (hoog aan de wind en voor de wind de koers aan de zeilstand kunnen aanpassen). Op geleidelijnen en -lichten zowel onder zeil als op de motor kunnen sturen. In staat zijn een kompaskoers te sturen zonder al te veel koerscorrecties

6. **Stand en bediening van de zeilen (ook oploeven en afvallen)**

Het zodanig instellen van de zeilen dat deze optimaal staan voor de invalshoek van de wind, evenals het aanpassen van de zeilen bij koersveranderingen. Trimmen van zeilen, staand- en lopend want: Zorgdragen voor een correcte stand van de zeilen, evenals trim van voor-, onder- en achterlijk en gebruik van de overloop en hekstag.

7. **Aan dek werken**

Zelfstandig werkzaamheden aan dek uitvoeren (reven, zeilen wisselen en voorzeilen uitbomen). In staat zijn aan dek te werken met gebruik van een looplijn en zonder begeleiding werkzaamheden uit kunnen voeren waarbij op het voordek en aan de mast moet worden gewerkt.

Leidinggeven aan de bemanning: Duidelijke commandovoering tijdens voorbereiding en uitvoering van de manoeuvre. Inzet van de bemanning op de juiste manier.

Het maken en uitvoeren van wachtschema's: Het op kunnen stellen van een doelmatig wachtloopschema waarbij de beschikbare kennis onder de bemanning gelijkelijk is verdeeld en er voldoende rust genoten kan worden door iedereen. Het moet mogelijk zijn het schema direct aan te passen indien de omstandigheden dat vereisen. Het vastleggen van het reisplan. Het maken van een instructie noodplan. Zorgen voor het bijhouden van een continue navigatie. Weten waar de knelpunten in de tocht zitten. Een vaartactiek kiezen en anticiperen op tochten langer dan 24 uur

8. **Overstag gaan, kruisen en opkruisen nauw vaarwater**

Overstag gaan: Het door de wind brengen van het schip, waarbij ieder lid van de bemanning weet welke handeling van hem of haar wordt verwacht, zodat dit op een veilige en verantwoorde manier gebeurt met de daarbij behorende commando's.

Opkruisen: Goed hoog aan de wind varende een bovenwinds gelegen punt bezeilen door middel van een of meerdere overstagmanoeuvres. Zonodig met gebruikmaking van een dwarspeiling.

Kruisen in nauw vaarwater: Het opkruisen in vaarwater met een breedte van 4 maal de bootslengte waarbij gebruik wordt gemaakt van de tactiek van de korte en lange slag, waarbij op de korte slag snelheid wordt gemaakt en op de lange slag hoogte wordt gewonnen, dusdanig dat te allen tijde een overstag mogelijk is.

9. **Gijpen**

Het op een verantwoorde manier overbrengen van grootzeil en fok op een voor de windse koers waarbij het hek van het schip door de wind draait, met de daarbij behorende commando's. Indien met bulletalie wordt gevaren dan dient deze op een ruime windse koers verwijderd te worden.

Gijpen kunnen vermijden: Indien de omstandigheden dit vereisen (bijv. ondiepte, golfhoogte en windsterkte) in staat zijn middels een overstag een gijp te vermijden, waarbij indien nodig met fok bak wordt gewerkt.

10. **Afvaren van hogerwal, langswal, uit een box**

In staat zijn om onder alle omstandigheden met een schip, zowel onder zeil als onder motorvermogen veilig af te varen. Kunnen anticiperen op mogelijke problemen. In alle gevallen rekening houden met wind, stroom, ruimte, ander verkeer e.d. Hierbij op een juiste wijze gebruik maken van trossen, springen, hulplijnen en stootwillen

11. **Aankomen aan hogerwal, langswal.**

In staat zijn om onder alle omstandigheden zowel onder zeil als met motorvermogen een schip veilig aan de kant te brengen met behulp van alle technieken die men verantwoord acht.

Aankomen onder zeil bij een hoger walsteiger op één van de volgende manieren:

- Door middel van een sliplanding (aan de windse aankomst) waarbij op de aan de windse koers nog extra snelheid kan worden gemaakt met het grootzeil en de fok voor het kort wegdraaien dient.
- Door middel van een opschieter, waarbij door het maken van een draai van minimaal 90 graden de vaart uit het schip wordt gehaald en goed gebruik wordt gemaakt van de remmende werking van het roer.

12. **Afmeren**

Inzicht hebben in het vastleggen van een jacht, langs een ander schip aan de wal of in een box, evenals het gebruik van trossen, springen en stootwillen.

Onbeheerd achterlaten (stalling): Het schip dusdanig achter kunnen laten dat het bij veranderende waterhoogten en weersomstandigheden te allen tijde veilig ligt.

13. **Toepassen van de reglementen**

Het in praktijk kunnen uitvoeren van de eenvoudige wijkregels van de reglementen.

14. **Bedienen van de motor**

Weten hoe de motor te kunnen starten en stoppen, plus vooruit, achteruit en gas geven/minderen. Controle koelwater, oliedruk, laadstroom.

15. **Manoeuvreren op de motor**

Manoeuvreren op de motor in alle omstandigheden en in lastige situaties alternatieven kunnen aangeven en uitvoeren Ook met stormachtige wind en zeegang. 's Nachts in onbekende havens het schip te allen tijde volledig onder controle hebben. Ook op schepen waarop men weinig ervaring heeft. Toepassen van krachten en effecten bij het manoeuvreren op de motor; gebruik kunnen maken van en omgaan met het schroefeffect van de motor, evenals inzicht hebben in het gebruik van koppels met gebruik van landvasten en deze in de praktijk gebruiken bij het aanleggen en afvaren bij boxen en steigers. In staat zijn een boot op de plaats stil te houden. Manoeuvreren op de motor bij bruggen, sluizen en havens en omgaan met druk scheepvaartverkeer. Bekend zijn met de problematiek van grote schepen en zeer grote schepen en hieraan voortijdig de voorgenomen handeling kenbaar kunnen maken.

16. **Gebruik navigatie instrumenten**

Aflesen van de aan boord aanwezige navigatie-instrumenten, voorbeeld log-, diepte- en windmeters.

17. **Gebruik (veiligheids)uitrusting en reddingsmiddelen**

Controle op waterdichtheid bij luiken, afsluiters en eventuele andere huiddoorvoeren. Weten hoe lenspomp, gasinstallatie, brandblussers, gasdetectoren, diverse afsluiters, hoofdschakelaar boordnet, navigatieverlichting, en dergelijke gebruikt en bediend moeten worden. Vooral ook de plaatsen weten waar het een en ander zich bevindt. Bekend zijn met het gebruik van reddingsboeien, zwemvesten, werplijnen, veiligheidslijnen en -gordels, reddingslichten en reddingsvlot. Weten waar ze te vinden.

18. **Gebruik van kaart en almanak**

Het lezen van een kaart, afstanden afpassen, gebruik plotter en passer en het kunnen gebruiken van een almanak. Voldoende kennis van de engelse taal om b.v. de Macmillan Reeds en andere pilots te kunnen gebruiken. In staat zijn om buitenlandse zeekaarten, zoals Imray en de B.A.-kaarten en de relevante informatie uit de legenda kunnen gebruiken. Weerberichten, ook van buitenlandse zenders kunnen interpreteren .

19. **Jachtetiquette en zorg voor het schip**

Respect tonen voor medewatersporters en hun eigendommen. Respect tonen voor het milieu. Het schip op orde houden. Zeilen netjes opdoeken. Vallen en landvasten opschieten. Stootwilen en landvasten en opruimen na het ontmeren. Kennis hebben van een juiste vlagvoering.

20. **Man over boord manoeuvres**

Het terug aan boord halen van een bemanningslid op een veilige en snelle manier. Weten hoe te handelen bij het aan boord brengen van een drenkeling die lang in het water heeft gelegen alsmede de nabehandeling van de drenkeling.

21. **Bijliggen**

Het stil leggen van het schip door middel van fok bak en roer voor loevend schip hetzij met grootzeil als wachtmanoeuvre, hetzij zonder grootzeil als stormtactiek.

22. **Ankeren**

Onder alle omstandigheden in staat zijn een schip voor anker te leggen, ook in het donker. Verder in staat zijn om onder zeil en/of motor een meerboei op te pakken, ook met stroom. In staat zijn om het ankergerie en de ankerlier te bedienen. Op stilstand water onder zeil moet ook het deinzen worden beheerst. Ankermanoeuvres aan lager wal uit kunnen voeren op zowel motor als zeil en het schip eventueel kunnen keren. Aanleggen op steigers of kademuren met behulp van een hekanker of een tweede anker.

23. **Gebruik navigatie-instrumenten**

Om kunnen gaan met de aanwezige navigatie apparatuur (bijv. LoranC, GPS) en de gegevens hiervan op de juiste manier kunnen interpreteren en in logboek en kaart kunnen verwerken.

24. **Navigeren aan boord**

Het bepalen van de fouten van de aanwezige navigatie-instrumenten.
Interpreteren en uitvoeren van de BVA en/of BPR
Het uitzetten van koersen en afstanden in de kaart en het bepalen van de te sturen koers met toepassing van variatie, deviatie, stroom en drift (waarbij gewerkt moet kunnen worden met de betrokken kaarten, stroomatlassen, Almanakken en andere nautische boekwerken, stuurtafel, parallellinaal, driftgegevens).
Het bijhouden van het gegist bestek (in betond of bebakend vaarwater de positie bijhouden).
Het bepalen, controleren en in de kaart zetten van de positie aan de hand van zichtpeilingen.
Het gebruik van het kompas als hulpmiddel bij de navigatie.
Het gebruik van de dieptemeter als hulpmiddel bij de navigatie. Diepteberekeningen kunnen uitvoeren bij ankeren op getijdenwater.
Het gebruik van het log als hulpmiddel bij de navigatie.
Het aanlopen van havens en vaargeulen, zowel bij dag als bij nacht. De veilige sectoren kunnen gebruiken.
De lopende navigatie bijhouden in het logboek.
Het logboek gebruiken als nautisch instrument

25. **Gebruik Marifoon**

Bekend zijn met de functies van de noodkanalen en de aanroeprocedures ook voor kuststations en schepen onderling kunnen deelnemen aan verkeersbegeleidingsystemen

26. **Vlagvoering en douaneformaliteiten**

Vlagvoering volgens de jachtetiquette en bekend zijn met de diverse seinvlaggen volgens BPR en BVA. Bekend zijn met de douaneformaliteit bij het aanlopen van buitenlandse havens.

27. **Aankomen aan en afvaren van lager wal op de motor**

Aanleggen op een lager walsteiger door gebruik te maken van de wind en het afvaren hiervan d.m.v. het gebruik van achterspring of voorspring.

28. **Opsporen en verhelpen van veel voorkomende storingen**

Het kunnen opsporen en verhelpen van veel voorkomende problemen. Hierbij is een systematische aanpak gewenst en dienen de oplossingen de veiligheid en zeewaardigheid van het schip niet te beïnvloeden.

29. **Slepen en gesleept worden**

Een schip kunnen losslepen of gewoon slepen en de sleeptros bevestigen op een veilige plaats.

30. **Tochtvoorbereiding**

Zelfstandig aanlopen van (buitenlandse) havens, bij nacht drukke scheepvaartroutes oversteken en/of havens aanlopen (tenminste 3X). Een tocht kunnen plannen over zee, rekening houdende met alle aanwezige obstakels, zoals ondiepten, drukke scheepvaartroutes en gebieden met zware stromingen. Nachttochten waarbij extra aandacht wordt besteed aan de voorzorgsmaatregelen op het gebied van de veiligheid. Tactiek kunnen bepalen om drukke scheepvaartroutes over te steken. Goed kunnen anticiperen op het overige scheepvaartverkeer. De bepalingen kennen die bij zo'n oversteek relevant zijn. Alternatieven voorbereiden.

Uit pilots de informatie verzamelen over vreemde havens en die in de praktijk kunnen toepassen. Het herkennen van relevante punten die bij de aanloop van een vreemde haven nodig zijn. Tactiek kunnen bepalen om drukke scheepvaartroutes over te steken. Goed kunnen anticiperen op het overige scheepvaartverkeer. De bepalingen kennen die bij zo'n oversteek relevant zijn. Rekening houden met de samenstelling en ervaring van de bemanning. Rekening houden met de weersverwachtingen. Alternatieve bestemming(en) kunnen aangeven.

31. **EHBO**
Het kunnen aanleggen van nood- en drukverbanden. Kennis van de beginselen van reanimatie. Herkennen van onderkoeling en de eerste behandeling kunnen toepassen. De basisprincipes van reanimatie kennen en kunnen toepassen. Herkennen van onderkoeling en kunnen behandelen.
32. **Zeemanschap**
In de ruimste zin van het woord.
33. **Loskomen bij aan de grond lopen, stormmanoeuvres**
Door middel van manoeuvreren op zeil en/of motor, eventueel met behulp van trossen en/of ankers en andere hulpmiddelen, op een veilige manier voor schip en bemanning op verantwoorde manier loskomen. In staat zijn te bepalen wat de juiste stormtactiek is in de gegeven situatie, zoals bijliggen, voor top en takel weglopen en steken op een stormtuig.
34. **Sloepenrol**
Een veiligheidsinstructie aan de bemanning kunnen geven aan het begin van de reis. Een sloepenrol rustig en efficiënt kunnen uitvoeren. Hebben van de aan boord aanwezige reddingsmiddelen en weten hoe die te gebruiken.

8.9.4 Toelichting op de theorie-eisen

1. **Scheepsonderdelen**

Van de eigen boot en tuigage in de praktijk en op afbeeldingen minstens 40 onderdelen bij de juiste naam kunnen noemen. Deze onderdelen naar eigen keuze van de kandidaat. In ieder geval moeten gekend worden: voorsteven, spiegel, sluiting, kous, blok, stootkussen, hoosvat, landvast, kiel, helmstok, roer, roerblad. Kennis hebben van de functie van wrangen, dwarsschotten en verstevigingen voor het bevestigen van de verstaging. De functie van het aanwezige beslag kunnen aangeven en de volgende benamingen kennen: stag, giek, val, halstalie, schoot, voor-, achter-, onderlijk, hals-, schoothoek, grootzeil, fok. Kunnen aangeven wat bedoeld wordt met de volgende termen: hoger wal, lager wal, bakboord, stuurboord, hoge- en lage zijde, loef- en lijzijde, in de wind, aan de wind, halve wind, ruime wind, voor de wind, oploeven, afvallen, overstag gaan, gijpen, kruisrak, killen van het zeil, deinzen, opschieten, beleggen, bovenlangs, onderlangs, dwarspeiling, bezeild, binnen de wind, korte slag, lange slag, opschieter, zuigen, duiken, planeren, volvallen, verhalen, verlijeren, drift, bijliggen, bak(-houden).

2. **Werking van de motor**

De functie weten van koelwater, smerolie, wierfilter, dynamo, V-snaar, keerkoppeling, soort brandstof, accu, controle lampjes, impeller van de waterpomp, de zwaanshals in het uitlaatsysteem. Weten wanneer een motor ontlucht moet worden. Kunnen aangeven welke handelingen verricht moeten worden als de motor ontlucht moet worden.

3. **Theoretische beginselen van het zeilen, sturende werking van de zeilen.**

De begrippen kracht en koppel moeten gekend worden en ze kunnen gebruiken bij het uitleggen van de onderstaande zaken. Aan kunnen geven wat de effecten zijn van fok en grootzeil op het sturen van het schip. Ook aan kunnen geven wat er gebeurt bij een onjuiste zeilstand. Aan kunnen geven wat de effecten zijn van de helling van de boot op het sturen van het schip. Kunnen verklaren hoe ten gevolge van de kracht van de wind op het zeil, drift en voortstuwing ontstaan.

Kennis hebben van de oorzaken van stabiliteit van scherpe jachten. Het verschil tussen gewichtsstabiliteit en vormstabiliteit moet kunnen worden uitgelegd.

4. **Beginselen van het manoeuvreren op de motor**

Aan kunnen geven welke trossen en springen gebruikt moeten worden bij het aan- en ontmeren. Het wieleffect kunnen verklaren.

5. **Reglementen**

Weten welk reglement van toepassing is: BVA, SRTZ of BPR.

De volgende regels uit het Binnenvaartpolitiereglement kunnen toepassen:

2	Vaststellingsbesluit Binnenvaartpolitiereglement
1.01 lid A 1°	schip
1.01 lid A 2°	motorschip
1.01 lid A 3°	groot schip
1.01 lid A 4°	klein schip
1.01 lid A 6°	passagiersschip
1.01 lid A 14°	veerpont
1.01 lid A 15°	zeilschip
1.01 lid A 16°	zeilplank
1.01 lid B 2°	sleep
1.01 lid B 5°	assisteren
1.01 lid C 1°	's nachts
1.01 lid C 2°	overdag
1.01 lid C 7°	korte stoot, lange stoot
1.01 lid D 5°	vaarweg
1.01 lid D 6°	vaarwater
1.02 lid 1 t/m 4	Verplichtingen en verantwoordelijkheden schipper
1.04	Voorzorgsmaatregelen

1.05	Afwijking reglement
1.09 lid 1	Sturen
1.11	Reglement aan boord
2.02	Kentekens van kleine schepen
3.01a lid a, b, c, d	Begripsbepalingen: toplicht, boordlichten, heklicht, rondom schijnend licht
3.05	Verboden tekens
3.07	Verboden lichten of tekens
3.08 lid 1	Tekens van motorschepen
3.08 lid 5	Tekens van motorschepen (motorkegel)
3.09 lid 1, 2, 3, 4	Tekens van slepen en van motorschepen die assisteren
3.12	Tekens van grote zeilschepen
3.13	Tekens van kleine schepen
3.15	Gele ruit passagiersschepen
3.20	Tekens van stilliggende schepen
3.25	Tekens van in bedrijf zijnde drijvende werktuigen
3.29	Bijkomende tekens bescherming hinderlijke waterbeweging
3.30	Noodtekens
3.38	Teken bij een duiker te water
4.01 lid 1b en 4	Geluidsseinen; algemene bepalingen
4.02	Geven van geluidsseinen
4.04	Blijf weg-sein
5.01	Verplichtingen ivm verkeerstekens
5.02	Prioriteit
6.01	Vaarregels: begripsbepalingen
6.03 lid 1,3,4,5	Tegengestelde koersen: algemene beginselen
6.04 lid 2	Tegengestelde koersen: stuurboordwal
6.04 lid 3	Tegengestelde koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.04 lid 4	Tegengestelde koersen: groot onderling
6.04 lid 7	Tegengestelde koersen: kleine motorschepen onderling
6.04 lid 6,8	Tegengestelde koersen: kleine zeilschepen onderling en zeil – spier – motor
6.04 lid 9	Tegengestelde koersen: klein spier onderling
6.07	Vorbijvaren op tegengestelde koersen in een engte
6.09	Vorbijlopen: algemene bepalingen
6.10	Vorbijlopen
6.13 lid 1, 2, 3, 4	Keren
6.14	Vertrek
6.16 lid 1 t/m 7	Uit- en invaren van havens en hoofd- en nevenvaarwateren
6.17 lid 2	Kruisende koersen: stuurboordwal
6.17 lid 3	Kruisende koersen: klein schip verleent voorrang aan groot indien geen stuurboordwal
6.17 lid 4	Kruisende koersen: groot onderling
6.17 lid 6	Kruisende koersen: kleine zeilschepen onderling
6.17 lid 7	Kruisende koersen: kleine motorschepen onderling
6.17 lid 8	Kruisende koersen: klein spier onderling
6.17 lid 9	Kruisende koersen: zeil – spier – motor
6.18 lid 1	Diverse vaarregels (gelijke hoogte varen)
6.18 lid 2	Diverse vaarregels (vorbijvaren gevaarlijke stoffen)
6.18 lid 4	Diverse vaarregels (niet vastmaken of meevoeren aan varend schip zonder toestemming)
6.20 lid 1	Hinderlijke waterbeweging
6.22	Stremming en beperking van de scheepvaart
6.23	Vaarregels voor veerponten
6.26	Doorvaren van beweegbare bruggen
6.28 lid 4, 5, 9	Doorvaren van sluizen
6.28a	In- en uitvaren van sluizen
7.09	Gedogen langs zij te komen

7.10	Medewerken bij vertrek
8.08	Watersport zonder schip
9.04 lid 1, 2, 3	Kleine schepen
9.05	Zeilplanken
Bijlage 6A geluidsseinen:	
Attentie	
Ik ga stuurboord uit	
Ik ga bakboord uit	
Ik sla achteruit	
Ik kan niet manoeuvreren	
Noodsein	
Blijfweg sein	
Verzoek tot bediening van brug of sluis	
Bijlage 7 verkeerstekens:	
A1	In-, uit- en doorvaren verboden. Inclusief A.1.a
A9	Verbod op hinderlijke waterbeweging
A11	In-, uit- of doorvaren verboden, wordt aanstonds toegestaan
A12	Verboden voor motorschepen
A13	Verboden voor kleine schepen
A15	Verboden voor zeilschepen
A16	Verboden voor door spierkracht voortbewogen schepen
A17	Verboden voor zeilplanken
B5	Verplichting voor het bord stil te houden
B6	Verplichting de vaarsnelheid te beperken
D1	Aanbevolen doorvaartopening vaste bruggen
E1	In-, uit- en doorvaren toegestaan
E4	Niet vrijvarende veerpont
E4.1	Vrijvarende veerpont
E9	Het gevolgde vaarwater geldt als hoofdvaarwater
E10	Het gevolgde vaarwater geldt als nevenvaarwater
E11	Einde van een verbod of gebod
E15	Motorschepen toegestaan
E16	Kleine schepen toegestaan
E18	Zeilschepen toegestaan
E19	Door spierkracht voortbewogen schepen toegestaan
E20	Zeilplanken toegestaan
G1	Optische tekens bij vaste bruggen
G2	Optische tekens bij beweegbare bruggen
G4	Optische tekens bij sluizen
G5.1a	Hoogteschaal
H3	Spui- en inlaattekens
Bijlage 15 (vaarwegen behorend bij art. 9.04 lid 1)	
Bijlage 16 (vaarwegen behorend bij art. 9.05)	

Weten dat naast het BPR nog andere reglementen kunnen gelden en weten waar het BPR en deze andere reglementen gevonden kunnen worden.

Weten welke andere reglementen bovendien nog op welke vaarwateren binnen zijn vaargebied gelden.

Weten dat voor het varen met bepaalde schepen een Klein Vaarbewijs verplicht is (Binnenschepenwet Art. 16 lid 2).

De volgende regels uit de BVA kunnen toepassen:

Voorschrift 2	Verantwoordelijkheid
Voorschrift 3	Algemene begripsomschrijvingen
Voorschrift 5	Uitkijk
Voorschrift 6	Veilige vaart
Voorschrift 7	Gevaar voor aanvaring
Voorschrift 8	Maatregelen ter vermindering van aanvaring
Voorschrift 9	Nauwe vaarwateren
Voorschrift 10	Verkeersscheidingsstelsels
Voorschrift 12	Zeilschepen
Voorschrift 13	Oplopen
Voorschrift 14	Recht tegen elkaar in sturen
Voorschrift 15	Koers kruisen
Voorschrift 16	Maatregelen van het schip dat moet uitwijken
Voorschrift 17	Maatregelen van het schip dat koers en vaart moet houden
Voorschrift 18	Verantwoordelijkheden van schepen onderling
Voorschriften 20 tot en met 30	Lichten en dagmerken
Voorschriften 32 tot en met 37	Licht- en geluidsseinen

De volgende regels uit de SRTZ kunnen toepassen:

SRTZ artikel 3	Verantwoordelijkheid
SRTZ artikel 4	Vorzorgsmaatregelen

6. **Inrichtingen van de kaart en van de almanak (voor het betreffende vaargebied)**
Afhankelijk van het vaargebied de waterkaart, of de hydrografische kaart kunnen 'lezen'. Het herkennen van boeien. De hoofdstreken van het kompas op de kaart kunnen aangeven
7. **Inzicht in het aan boord krijgen en behandeling na man over boord**
Kennis hebben van de problemen die zich voor kunnen doen bij het aan boord krijgen van een drenkeling. Aan kunnen geven waarom drenkelingen zoveel mogelijk horizontaal behandeld moeten
8. **Werking en bediening van elektronische navigatie-instrumenten.**
De aan boord zijnde elektronische apparatuur kunnen aflezen en begrip hebben van de afgelezen waarden.
9. **Inzicht in de waterdichtheid van het schip**
Weten op welke punten water het schip kan binnen dringen (luiken, schroefas e.d) Aan kunnen geven hoe afsluiters bij toilet, gootsteen, wastafel e.d bediend moeten worden. Aan kunnen geven hoe de waterafdichting van de schroefas geregeld is.
10. **Kennis van de factoren die de stabiliteit van een schip beïnvloeden.**
Kennis van de functie van een kiel. De invloed van helling op de bestuurbaarheid van het schip. Het voorkomen van helling door reven, voorzeil verkleinen, andere zeilstand of andere koers sturen.
11. **Theorie met betrekking tot alle bovengenoemde (praktijk)manoeuvres.**
De praktischeisen vanuit de theorie kunnen benaderen, zowel in een gesprek als op papier

12. **In het bezit zijn van het certificaat Theoretische Kust Navigatie.**

Het examen Theoretische Kust Navigatie wordt tweemaal per jaar afgenomen. Eénmaal na afloop van het winterseizoen (april/mei) en éénmaal na afloop van het zomerseizoen (november/december).

Exameneisen:

De internationale bepalingen ter voorkoming van aanvaring op zee.

Betonning en bebakening.

Vlaggenzeinen.

Navigatie-instrumenten.

Elektronische plaatsbepalingssystemen.

Kaarten en boekwerken.

De getijden.

Kaartpassen.

Meteorologie.

Meer informatie over de exameneisen, opleidingsmogelijkheden, examendata en tarieven kunt u verkrijgen bij het CWO-secretariaat of bij het Watersportverbond, Postbus 58393, 3508 AJ Utrecht

Tel.: (030) 656 65 99 of (030) 656 65 64

Fax: (030) 656 47 83

E-mail: info@cwo.nl of info@watersportverbond.nl

Internet: www.watersportverbond.info

13. **In het bezit zijn van MARCOM B**

In het bezit zijn van het MARCOM B. Dit is te behalen door het maken van GMDDS-module B examen wat georganiseerd wordt door het KNWV, ANWB en KNMC

14. **In het bezit van het CWO-certificaat Reisvoorbereiding, Routing en Planning.**

Het examen Reisvoorbereiding, Routing en Planning (dat in principe tweemaal per jaar wordt afgenomen) bestaat uit het uitvoeren een reisplanning voor een gegeven tocht volgens de hieronder gegeven richtlijnen:

vertrekhaven, datum voorgenomen vertrek en bestemming;

omschrijving van jacht en uitrusting;

gegevens van de bemanning (leeftijd, ervaring, kennis);

gegevens meteo.

Van de kandidaat wordt verwacht dat hij, met behulp van de hem ter beschikking staande informatie, zeekaarten en boekwerken een verantwoord reisplan opstelt, alsmede een verantwoorde wachtindeling. Daarbij moet hij de noodzakelijke gegevens voor een veilige uitvoering van het reisplan, zoveel mogelijk verwerken in de zeekaart(en). Aanvullende gegevens worden op een werkblad genoteerd (in chronologische volgorde).

Toelatingseisen:

Kandidaten worden tot het examen toegelaten indien zij:

In het bezit zijn van het certificaat Theoretische Kust Navigatie van het KNWV of een gelijkwaardig bewijs ter beoordeling van de CWO.

Daarbij moet men minimaal 1.000 zeemijl op zee gevaren hebben, waarvan 250 mijl na het behalen van niveau III. Tevens moet men 12 uur in het donker wacht hebben gelopen en 10 havens of zeegaten aangelopen hebben als schipper of diens plaatsvervanger. Op verzoek moet deze ervaring aannemelijk gemaakt worden.

8.10 Instructeur 2 Kajuitjacht en Zeezeilen

1. **Doel van het diploma**
Het diploma Instructeur 2 Kajuitjacht en Zeezeilen wordt uitgereikt aan personen die door middel van het afleggen van Proeven van Bekwaamheid bewezen hebben te beschikken over de competenties om les te kunnen geven aan beginners (CWO I en II) in een Kajuitjacht of Zeezeilen. De vereiste competenties staan omschreven in het Boekwerk CGO.
2. **Algemene toelatingseisen voor Proeven van Bekwaamheid**
De algemene toelatingseisen staan vermeld in het hoofdstuk Opleiding Kader
3. **Specifieke toelatingseisen voor Proeven van Bekwaamheid**
 - a. De kandidaat moet in het kalenderjaar de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt;
 - b. De kandidaat dient te beschikken over het diploma eigenvaardigheid IV met uitzondering van de module Reisvoorbereiding, Routering & Planning (Zeezeilen).

8.11 Instructeur 3 Kajuitjachtzeilen

1. **Doel van het diploma**
Het diploma Instructeur 3 Kajuitjachtzeilen wordt uitgereikt aan personen die door middel van het afleggen van Proeven van Bekwaamheid bewezen hebben te beschikken over de competenties om les te kunnen geven aan beginners en gevorderden (CWO I, II en III) in een Kajuitjacht. De vereiste competenties staan omschreven in het Boekwerk CGO.
2. **Algemene toelatingseisen voor Proeven van Bekwaamheid**
De algemene toelatingseisen staan vermeld in het hoofdstuk Opleiding Kader
3. **Specifieke toelatingseisen voor Proeven van Bekwaamheid**
 - a. De kandidaat moet in het kalenderjaar de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt;
 - b. De kandidaat dient te beschikken over het diploma eigenvaardigheid IV;
 - c. Aanvullende aantoonbare ervaring:
 - i. 250 zeemijlen in een kajuitjacht
 - ii. waarvan 12 uur in donker op wacht
 - iii. 15 havens aangedaan hebben (waarvan 5 verschillende) in het vaarbewijs 2 gebied.

8.12 Instructeur 3 Zeezeilen

1. **Doel van het diploma**
Het diploma Instructeur 3 Zeezeilen wordt uitgereikt aan personen die door middel van het afleggen van Proeven van Bekwaamheid bewezen hebben te beschikken over de competenties om les te kunnen geven aan beginners en gevorderden (CWO I, II en III) in een Zeegaand Kajuitjacht. De vereiste competenties staan omschreven in het Boekwerk CGO.
2. **Algemene toelatingseisen voor Proeven van Bekwaamheid**
De algemene toelatingseisen staan vermeld in het hoofdstuk Opleiding Kader
3. **Specifieke toelatingseisen voor Proeven van Bekwaamheid**
 - a. De kandidaat moet in het kalenderjaar de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt;
 - b. De kandidaat dient te beschikken over het diploma eigenvaardigheid IV;
 - c. Aanvullende aantoonbare ervaring:
 - i. 250 zeemijlen in een zeegaand kajuitjacht als schipper of co-schipper
 - ii. waarvan 48 uur in donker op wacht
 - iii. 15 havens of zeegaten aangedaan hebben (waarvan 5 verschillende) in het BVA-gebied.

8.13 Instructeur 4 Kajuitzeilen

1. Doel van het diploma

Het diploma Instructeur 4 Kajuitzeilen wordt uitgereikt aan personen die door middel van het afleggen van Proeven van Bekwaamheid bewezen hebben te beschikken over de competenties om les/training te kunnen geven aan beginners en (ver)gevorderden (CWO I, II, III en IV) in een Kajuitjacht. De vereiste competenties staan omschreven in het Boekwerk CGO.

2. Algemene toelatingseisen voor Proeven van Bekwaamheid

De algemene toelatingseisen staan vermeld in het hoofdstuk Opleiding Kader

3. Specifieke toelatingseisen voor Proeven van Bekwaamheid

8.14 Instructeur 4 Zeezeilen

1. Doel van het diploma

Het diploma Instructeur 4 Zeezeilen wordt uitgereikt aan personen die door middel van het afleggen van Proeven van Bekwaamheid bewezen hebben te beschikken over de competenties om les/training te kunnen geven aan beginners en (ver)gevorderden (CWO I, II, III en IV) in een Zeegaand Kajuitjacht. De vereiste competenties staan omschreven in het Boekwerk CGO.

2. Algemene toelatingseisen voor Proeven van Bekwaamheid

De algemene toelatingseisen staan vermeld in het hoofdstuk Opleiding Kader

3. Specifieke toelatingseisen voor Proeven van Bekwaamheid